ЗАРБДОР МЕҲНАТ ВАХТАСИДА

КПСС XXV съезди қарорларини амалга оширамиз

СССР

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

№ 224 (6342). 21 ноябрь, 1978 йил ▲ СЕШАНБА ● Баҳоси 2 тийин.

«ОҚ ОЛТИН» ХИРМОНИГА

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ПАХТА ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА 20 НОЯБРГАЧА БЎЛГАН

МАЪЛУМОТ

(планга нисбатан процент ҳисобида: биринчи устун — районлар, иккинчи устун — бир кунда тайёрланган пахта, учинчи устун — мавсум бошидан буён, тўртинчи устун — шу жумладан, мавсум бошидан буён машинада терилгани):

ҒАЛАБА	**0,07**	**105,42**	**106,76**
БУКА	**0,50**	**103,86**	**106,81**
ЧИНОЗ	**0,88**	**100,98**	**100,91**
Ўрта Чирчиқ	0,63	99,80	101,83
Бекобод	0,65	98,89	87,25
Янгийўл	0,58	98,69	105,43
Коммунистик	0,50	98,65	95,85
Пискент	0,93	86,49	71,18
Оққўрғон	0,86	78,08	77,53
Область бўйича:	0,60	96,33	94,15

Л. И. БРЕЖНЕВНИНГ «ПРАВДА» МУХБИРИ САВОЛИГА ЖАВОБИ

Савол: Эронда бўлаётган воқеаларга ғарб давлатларининг, айниқса АҚШнинг аралашуви тўғрисида ва ҳатто улар томонидан ҳарбий аралашув эҳтимоли борлиги ҳақида чет эл матбуотида пайдо бўлган хабарлар хусусида Сиз нима дейсиз?

Жавоб: Дарҳақиқат, шундай хабарлар, жумладан, баъзи бир давлатлар томонидан ҳарбий аралашув эҳтимоли борлиги тўғрисидаги хабарлар пайдо бўлмоқда. Тилга олинаётган давлатларнинг расмий кишилари аслида бундай хабарларни рад қилмаётганликлари эътибордан четда қололмайди. Гарчи улар Эроннинг ички ишларига аралашиш йўлидаги уринишларни рад этаётган бўлсалар ҳам, чунончи яқинда АҚШ президенти шундай қилди, аммо шу заҳотиёқ тегишли баҳона билан бундай аралашув эҳтимолини мутлақо истисно этмайдиган писандалар қилмоқдалар.

Эрон билан анъанавий яхши қўшничилик муносабатларида бўлиб келаётган Совет Иттифоқи Эроннинг ички ишларига ташқаридан ким томонидан бўлмасин, қандай баҳона билан бўлмасин ҳар қандай шаклдаги аралашувга қарши эканлигини қатъий қилиб айтади. Бу мамлакатда нуқул ички тарздаги воқеалар содир бўлмоқда, шу сабабли бу воқеалар билан боғлиқ бўлган масалаларни эронликларнинг ўзлари ҳал этишлари лозим. Бу ўринда ҳамма давлатлар БМТ уставига ҳамда бошқа бир қанча энг муҳим халқаро ҳужжатларга асос қилиб олинган принципларга риоя этишлари лозим, Эроннинг, Эрон халқининг суверенитети ва мустақиллигини ҳурмат қилишлари керак.

Шу нарса ҳам равшан бўлмоғи лозимки, Совет Иттифоқи билан бевосита чегарадош давлат бўлган Эроннинг ишларига ҳар қандай аралашувни ва айниқса ҳарбий аралашувни СССР ўз хавфсизлиги манфаатларига дахлдор деб билган бўлур эди.

ПАХТАКОР ВА МЕХАНИЗАТОР ЎРТОҚЛАР!

● ҚОР-ЁМҒИР ИШИМИЗГА СИРА ҲАЛАҚИТ БЕРМАСЛИГИ КЕРАК.

● КОЛХОЗ ВА СОВХОЗЛАРДА ШУ КУНЛАРДА ТЎЛА САФАРБАРЛИК ВАЗИЯТИНИ ВУЖУДГА КЕЛТИРИБ, ДАЛАДАГИ ҲОСИЛНИНГ СЎНГГИ ГРАММЛАРИГАЧА НОБУД ҚИЛМАЙ ЙИҒИБ-ТЕРИБ ОЛАЙЛИК.

● БЎШАШУВЧИЛИККА, УМИДСИЗЛИККА АСЛО ЙЎЛ ҚЎЙМАЙЛИК. ҚАҲРАМОНОНА МЕҲНАТИНГИЗ БИЛАН УЛКАН ХИРМОН ТОБОРА КЎККА БЎЙ ЧЎЗМОҚДА. ЯНА БИР ЗЎР БЕРСАК, ҲЕЧ ШУБҲАСИЗ, БЕЛГИЛАНГАН МАРРАНИ ҲАМ ЭГАЛЛАЙМИЗ.

● БУНИНГ УЧУН КЎРАК ТЕРИШ ВА КЎСАК ЧУВИШ МАШИНАЛАРИНИНГ ТЎЛА ҚУВВАТ БИЛАН ИШЛАШИНИ ТАЪМИНЛАНГ. СУШИЛКА ХЎЖАЛИКЛАРИ БЕТЎХТОВ ИШЛАБ ТУРСИН.

● ҲАР БИР ТЕРИМЧИНИНГ КУНДАЛИК БЕЛГИЛАНГАН НОРМАНИ ТЎЛА БАЖАРИШИ УЧУН БАРЧА ШАРТ-ШАРОИТЛАРНИ ЯРАТИБ БЕРИНГ.

ЧИНОЗЛИК ПАХТАКОРЛАР РАПОРТИ

Чиноз райони қишлоқ меҳнаткашлари бу йилги об-ҳаво қийинчиликларини мардонавор енгиб, дастлабки ғалабини қўлга киритдилар. Улар 18 ноябрда давлатга пахта сотиш йиллик халқ хўжалик планини бажардилар. Давлат қабул пунктларига 31031 тонна «оқ олтин» етказиб берилди. Ҳар гектар майдондан 33,7 центнердан ҳосил олинди. Етиштирилган ялпи ҳосилнинг 87 проценти биринчи сортларга сотилди. Машина терими плани 100,3 процент қилиб бажарилди.

Халқ хўжалик планининг бажарилишига Охунбобоев номли, «Ўзбекистон ССР 30 йиллиги», Энгельс номли, К. Маркс номли, С. Раҳимов номли колхозлар, «Янгиобод», «Партия XXIV съезди» совхозлари муносиб ҳисса қўшдилар. Улар эндиликда юксак социалистик мажбурият ҳисобига пахта сотаётирлар. Бу хўжаликларда ҳосилдорлик гектар ҳисобига 37—41 центнерни ташкил этмоқда.

Навоий номли, «Октябрь 40 йиллиги», Киров номли, «Қизил Октябрь», «Москва» колхозларининг пахтакорлари ҳам пахтадан мўл ҳосил етиштирдилар. Улар пахта сотиш халқ хўжалик планини бажариш арафасида турипшибди.

Районда ҳар гектар майдондан 50—60 центнердан хирмон кўтариш ҳаракати авж олиб кетди. Киров номли колхознинг бригада бошлиғи, икки марта Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, Ленин мукофоти лауреати, республика Олий Советининг депутати Турсуной Охунова бу ҳаракатнинг ташаббускорларидан бири бўлди. У шу кунгача ўз агрегати бункеридан 459 тонна «оқ олтин» тўкди, бригадада ҳосилдорлик 60,1 центнерга етказилди.

Охунбобоев номли колхоздан А. Бекмуродов, К. Маркс номли колхоздан С. Тошхўжаев, «Ўзбекистон ССР 30 йиллиги» колхозидан О. Тешабоев, Энгельс номли колхоздан С. Дилдабеков ва бошқа ўртоқлар етакчилик қилаётган бригадаларда ҳар гектар ердан 40—50 центнердан «оқ олтин» ҳосили олинди.

Эришилган ғалабага дала гвардиячилари муносиб ҳисса қўшдилар. Техника воситасида 25 минг тонна пахта ҳосили йиғиштириб олинди. Бу етиштирилган ҳосилнинг 80 процентини ташкил этади. Энгельс номли колхоздан Ўрмон Тўланов, Охунбобоев номли колхоздан Ислом Жўраев, Парда Мирсоатов, К. Маркс номли колхоздан Турдимурод Абдураҳмонов ва бошқа механик-ҳайдовчилар пахта йиғим-теримида алоҳида намуна кўрсатишди. Улар шу кунгача пўлат этаклардан 130—150 тонна ва ундан ҳам ошириб «оқ олтин» тўкдилар. Етиштирилган ҳосилни йиғиб-териб олишда Тошкент шаҳрининг Ленин райони ишчи-хизматчилари, Калинин, Орджоникидзе районларининг ўқувчилари катта ёрдам бердилар.

Район қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари пилла, дон, мева, сабзавот, полиз маҳсулотлари, узум, картошка, жун, тухум тайёрлаш бўйича ўнинчи беш йилликнинг учинчи йили учун белгиланган план-топшириқларини ҳам муваффақиятли бажардилар. Гўшт ва сут тайёрлаш ўтган йилнинг шу вақтига нисбатан жадал суръатларда бормоқда.

Район пахтакорлари ўз имкониятларини ҳисоблаб чиқиб яна 4 минг тонна «оқ олтин» топшириш ва ҳар гектар майдондан олинадиган пахта ҳосилини 38 центнерга етказиш учун курашмоқдалар.

Оққўрғон районидаги «Партия XXII съезди» колхозида кўпминггкилограммчилик ҳаракати кенг қулоч ёймоқда. Суратда: ҳозир кунига 70—80 килограмм пахта териб топшираётган илғор теримчи Қундузой Каримова.

П. Эргашев фотоси.

ЯНГИЛИККА КЕНГ ЙЎЛ

ЗАНЖИРЛИ ТРАКТОРЛАР ТЕРИМДА

Колхозимиз механизаторлари бу йил ҳар қачонгидан ҳам фидокорлик кўрсатиб меҳнат қилмоқдалар. Шунинг учун ҳам машина терими планини районда биринчилар қаторида бажардик. Биз мутахассислар, тажрибали тракторчилар билан маслаҳатлашиб, бу йилги шароитнинг мураккаблигини ҳисобга олиб, айрим тадбирларни амалга оширмоқдамиз.

Одатда ёғингарчилик кўп бўлганда, табиийки, қатор ораларида кўсак териш механизмларнинг ишлаши қийин бўлиб қолади. Вақт зиқ, бундан буён ҳавонинг очилиб кетишидан эса умид йўқ. Лекин далада ҳосил бор. Ана шундай шароитда нима қилиш керак? Колхоз рационализаторлари ажойиб таклиф киритдилар. Улар занжирли ДТ-75 тракторида кўсак теришда фойдаланишни таклиф этдилар.

Бу ажойиб таклиф эди. Тажриба шуни кўрсатдики, бу усул қўлланилгач ҳар қандай об-ҳаво шароитида ҳам кўракни тераверищ мумкин. Механизатор Виктор Тен бир кунда 800 гектар майдондаги кўсакни териб берди. Кўсак чувилганда бундан 800 килограмм тоза пахта олинди. Демак, бу билан шу кеча-кундузда меҳнат қиладиган деярли юз теримчининг иши бажарилди.

Занжирли тракторни қайта жиҳозлаш унчалик қийин эмас. Машинанинг тиркови қурилмасига узунлиги 2,2 метр ва кенглиги 20 сантиметр келадиган швеллер мустаҳкамланади. Сўнгра бу швеллерга агрегат осилади. Бу жараён ҳаммаси бўлиб 6—8 соат вақтни талаб этади. Бу ишни бажариш учун тўрт ремонтчи, битта пайвандловчи ва учта слесарь кифоя бўлади, холос.

А. ТЕГАЙ,
«Ленинский путь» колхози устахонаси мудири.
Коммунистик райони.

ШОИР ХОТИРАСИ

20 ноябрь куни Тошкентда таниқли шоир, драматург, публицист ва олим, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган санъат арбоби Мақсуд Шайхзода туғилган куннинг 70 йиллигига бағишланган тантанали кеча бўлиб ўтди. Ўзбекистон халқ шоираси Зулфия кечани очди. Республика ёзувчилар союзи правлениесининг секретари Рамз Бобожон Мақсуд Шайхзода тўғрисида доклад қилди.

Кечада сўзга чиққан филология фанлари доктори З. С. Кедрина (Москва), Озарбайжон шоири ва таржимон, филология фанлари кандидати Халил Ризо, қозоқ шоири Туманбой Мунлдағалиев, туркман драматурги Гусейн Мухторов, тожик ёзувчиси, филология фанлари доктори Расул Ходизода, Низомий номли Тошкент давлат педагогика институтининг студенти Муборак Мирзаева Шайхзода асарлари совет адабиётида ёрқин саҳифа эканлиги, кўпгина ёш шоирлар ва прозаиклар учун ўзига хос дарслик бўлиб қолганлиги тўғрисида гапирдилар. Интернационалист шоир Шайхзода рус ва жаҳон классик адабиёти асарларини ўзбек тилига ағдарадиган таржимон сифатида ҳам, кўпгина илмий, танқидий ва публицистик мақолалар, монографияларнинг муаллифи сифатида ҳам кенг машҳур эди. Унинг ҳаёти ва ижодиёти, деб таъкидланди кечада, халққа садоқат билан хизмат қилиш намунасидир.

Тантанали кечада КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолари И. Г. Анисимкин, Н. М. Матчонов, О. У. Салимов, А. А. Хўжаев, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети раисининг ўринбосари Р. Ҳ. Абдуллаева иштирок этдилар.

(ЎзТАГ).

СОВЕТ—ЭФИОПИЯ ШАРТНОМАСИ ИМЗОЛАНДИ

20 ноябрь куни Катта Кремль саройида Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи билан социалистик Эфиопия ўртасида дўстлик ва ҳамкорлик тўғрисидаги шартнома имзоланди.

Шартномани:

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи номидан — КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев;

Социалистик Эфиопия номидан — социалистик Эфиопия муваққат ҳарбий маъмурий кенгаши ва Министрлар Советининг Раиси Революцион армия қўмондони Менгисту Хайле Мариам имзоладилар.

Шартномани имзолаш вақтида қуйидагилар ҳозир бўлдилар:

Совет томонидан Ю. В. Андропов, В. В. Гришин, А. А. Громико, А. П. Кириленко, А. Н. Косигин, К. Т. Мазуров, А. Я. Пельше, М. А. Суслов, Д. Ф. Устинов, В. В. Кузнецов, Б. Н. Пономарев, М. С. Соломенцев, К. У. Черненко, И. В. Капитонов, В. И. Долгих, Я. П. Рябов, К. В. Русаков ўртоқлар, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Совети раисларининг ўринбосарлари, СССР министрлари, СССР давлат комитетларининг раислари ва бошқа расмий кишилар;

Эфиопия томонидан — Эфиопия муваққат ҳарбий маъмурий кенгаши доимий комитетининг аъзолари Берхану Байе, Гессессе Вольде Кидан, ЭМХМК Марказий Комитетининг аъзоси Иехвалашет Гирма, ЭМХМК аъзоси Менгисту Гемечу ва бошқа расмий кишилар.

(ТАСС).

МОСКВАДАН ЖЎНАБ КЕТДИ

СССР Олий Совети Президиуми ва Совет ҳукуматининг таклифига биноан расмий дўстлик визити билан Совет Иттифоқида меҳмон бўлиб турган социалистик Эфиопия муваққат ҳарбий маъмурий кенгаши ва Министрлар Советининг Раиси, подполковник Менгисту Хайле Мариам 20 ноябрь куни Москвадан Тошкентга жўнаб кетди.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Ташқи ишлар министри А. А. Громико, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Мудофаа министри, Совет Иттифоқи Маршали Д. Ф. Устинов, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, СССР Олий Совети Президиуми Раисининг биринчи ўринбосари В. В. Кузнецов, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, КПСС Марказий Комитетининг секретари Б. Н. Пономарев ва бошқа расмий кишилар социалистик Эфиопия ва Совет Иттифоқининг давлат байроқлари билан безатилган Внуково аэродромида самолёт зинапояси ёнида Менгисту Хайле Мариамни самимий кузатиб қолдилар.

Учиш майдонида Қуролли кучлар уч турининг фахрий қоровули саф тортди. Л. И. Брежнев билан Менгисту Хайле Мариам совет жангчилари сафи олдидан ўтдилар. Социалистик Эфиопия ва Совет Иттифоқининг давлат гимнлари ижро этилди.

(ТАСС).

МЕНГИСТУ ХАЙЛЕ МАРИАМ ТОШКЕНТДА

Социалистик Эфиопия муваққат ҳарбий маъмурий кенгашининг ва Министрлар Советининг Раиси подполковник Менгисту Хайле Мариам СССР Олий Совети Президиуми билан совет ҳукуматининг таклифига биноан дўстона расмий визит билан Совет Иттифоқида меҳмон бўлиб турибди. У 20 ноябрь куни Москвадан Тошкентга келди.

Тошкент аэропорти социалистик Эфиопия, СССР ва Ўзбекистон ССР давлат байроқлари билан, анҳар, рус ва ўзбек тилларидаги табрик транспарантлари билан безатилган. Самолёт пиллапояси ёнида меҳмонни КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолари И. Г. Анисимкин, Н. М. Матчонов, М. М. Мусахонов, О. У. Салимов, А. А. Хўжаев, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари, ташқи ишлар министри М. Т. Турсунов, Олий Совет депутатлари, республика министрлари, бошқа расмий кишилар кутиб олдилар. Аэропортда меҳмонни Ўзбекистон пойтахти меҳнаткашларининг намояндалари табриклаб турдилар, болалар унга гуллар тақдим этишди.

(ЎзТАГ).

ТОШКЕНТ–ЖИЗЗАХ–ИВАНОВО

МЕҲНАТ МУСОБАҚАСИ ДАВОМ ЭТАДИ

МУСОБАҚАДОШ ОБЛАСТЛАР ХАЛҚ ХЎЖАЛИГИ АЙРИМ ТАРМОҚЛАРИ ИШИНИНГ 1978 ЙИЛ ЎН ОЙДАГИ АСОСИЙ КЎРСАТКИЧЛАРИ

	Областлар		
	Тошкент:	Жиззах:	Иваново:
САНОАТ:			
Ишлаб чиқаришнинг ўсиш суръатлари — процент ҳисобида	104,6	100,8	102,7
Маҳсулот реализация қилиш планининг бажарилиш проценти	102,8	102,0	101,2
Пландан ташқари реализация қилинган маҳсулот — миллион сўмлик	116,1	2,9	58,2
Маҳсулот реализацияси планини бажармаган корхоналар сони	9	6	77
Корхоналарнинг умумий сонига нисбатан процент ҳисобида	2,3	13,3	25,6
Саноат ишлаб чиқариш ходимлари сонининг ўтган йилнинг шу даврдагига нисбатан ўзгариши — процент ҳисобида	101,3	104,4	99,7
Меҳнат унумдорлигини ошириш планининг бажарилиш проценти	102,4	99,8	101,3
Меҳнат унумдорлигининг ортиш суръатлари — процент ҳисобида	104,6	96,6	103,3
Меҳнат унумдорлигини ошириш планини бажармаган корхоналар сони	48	14	91
Барча турдаги калава ишлаб чиқариш—минг тонна	12,5	х	281,8
Калава ишлаб чиқариш планининг бажарилиш проценти	87,6	х	100,4
Барча турдаги газламалар ишлаб чиқариш — миллион пагон метр	155,9	х	1929,4
Газлама ишлаб чиқариш планининг бажарилиш проценти	93,6	х	100,9
ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИ			
Барча категориядаги хўжаликларда асосий чорвачилик маҳсулотларини харид қилиш йиллик планининг бажарилиш проценти, пландан ташқари харид қилинганлари ҳам ҳисобга киради:			
чорва ва парранда	94	93,5	76
сут	102	100,9	86
тухум	81	85,6	83
1978 йилнинг январь—октябрида колхоз ва совхозларда тайёрланган чорвачилик маҳсулотлари ва чорванинг маҳсулдорлиги:			
Тирик вазнда сўйиш учун топширилган чорва ва парранданинг асосий турлари—минг тонна	27,9	12,8	45,1
1978 йилнинг январь—октябрида 1977 йилнинг январь—октябрига нисбатан процент ҳисобида	101,1	100,8	113
Жами соғиб олинган сут миқдори—минг тонна	116,9	25,5	286,1
1978 йилнинг январь—октябрида 1977 йилнинг январь—октябрига нисбатан процент ҳисобида	106,6	112	93
Товук тухуми етиштириш —миллион дона	202,5	19,7	254,6
1978 йилнинг январь—октябрида 1977 йилнинг январь—октябрига нисбатан процент ҳисобида	104,4	89	102
Ҳар бир соғин сигир ҳисобига соғиб олинган ўртача сут миқдори—килограмм	2841	1955	1792
1978 йилнинг январь—октябрида 1977 йилнинг январь—октябрига нисбатан процент ҳисобида	105	103	91
Ҳар бир товуқдан олинган ўртача тухум миқдори—дона	143	105	179
1978 йилнинг январь—октябрида 1977 йилнинг январь—октябрига нисбатан процент ҳисобида	93	79	95
КАПИТАЛ ҚУРИЛИШ			
(марказлашган капитал маблағлар ҳисобига амалга оширилгани)			
Капитал маблағ сарфлаш планининг бажарилиш проценти	86	81	90
Қурилиш-монтаж ишлари	90	84	89
Уй-жой қурилишига капитал маблағ сарфлаш	84	89	83
САВДО			
Давлат ва кооператив савдоси товар обороти планининг бажарилиш проценти, умумий овқатланиш ҳам ҳисобга киради			
жами	100,9	101,7	100,1
чакана тармоқ товар обороти	100,8	101,6	100,0
умумий овқатланиш товар обороти	101,3	102,5	100,4
АҲОЛИГА МАИШИЙ ХИЗМАТ КЎРСАТИШ			
Маиший хизмат кўрсатиш ҳажми планининг бажарилиш проценти			
жами	101,4	105	99,4
шаҳарларда	100,9	113	99,2
қишлоқ жойларда	103,3	102	100,3

УСМОН ЮСУПОВ номли аграрсаноат бирлашмасида сиёсий маориф системасида дастлабки машғулотлар бошланди. Ҳозир бу ерда 600 киши, жумладан, 450 коммунист партия ўқуви машғулотларида қатнашмоқда. Бирлашмада 24 та тўгарак ва назарий семинар ташкил қилинган, тингловчилар учун керакли адабиёт ва техникавий воситалар ҳозир қилиб қўйилган. СУРАТЛАРДА: бирлашманинг сиёсий маориф кабинетларида машғулот пайти.

И. Душкин фотоси. (ЎзТАГ).

«МАГНИТЛАНГАН СУВ» ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИ ВА САНОАТДА

Магнит билан ишланган сувнинг қишлоқ хўжалик экинларига ижобий таъсири тажрибаларда исботланди. «Магнитланган сув» билан суғорилган кунгабоқар, жўхори, соя, пиёз, сабзи, помидор, нўхот, бодринг ва бошқаларнинг бўйи узун, бақувват ҳамда ҳосили ортади. Масалан, помидор икки кун олдин гуллаган ҳолда, ҳосилига 18 процент ҳосил қўшилган. Нўхот ҳосили 21, қанд лавлаги ҳосили 14 ва сули ҳосили эса 21 процентга ортганлиги Краснодар ўлкасидаги «Кубанский» совхозида тажрибада синовдан ўтказилди. Буғдой ва шоли ҳам ана шундай сув билан суғорилганда ҳосил бир қадар ортиши (буғдойда 15 процент) аниқланди.

«Магнитланган сув»нинг ажойиб хоссаларидан саноатда ҳам кенг фойдаланила бошланди. Ундан химия, нефтни қайта ишлаш, қора металлургия, машинасозлик, нефть химияси ва бошқа министрликларга қарашли корхоналар наф кўра бошлади. Сода ва азот саноатида бундай сув технологик жараёнларни яхшилаши амалда кўрилди. Сувдан аввало қозонлардаги қуйқа (накип)ни йўқотиш мақсадларида фойдаланилади. Ҳозир Березники, Северодонецк, Новомосковск, Чирчиқ каби баъзи шаҳарлардаги корхоналарда магнит майдонида ишланган сувдан фойдаланила бошланди. Фосфор ва сульфат кислота ишлаб чиқаришда шундай сувни ишлатиш катта самара беради. Оқава сувларни биохимик тозалашда ҳам «магнитланган сув»дан фойдаланиш катта фойда келтиришини «УкрНИИПластмасс» институти коллективи амалда исботлади.

ПЕНТРАН

Медицина техникаси илмий-текшириш ва синов институтининг бир группа ходимлари яратган полимер пентран деб аталди. Янги синтетик бирикма травмотологияда катта аҳамият касб этиши мумкин эканлигини олимлар амалда кўрсатишди. Марказий травмотология ва ортопедия институти, Пирогов номли 2-Москва медицина институти клиникаси, Бурденко номли ҳарбий госпиталь ва бошқа медицина ташкилотларида пентран синовлардан муваффақиятли ўтди. Киши организмидаги суяклар синганда ишлатувчи гипс ўрнига энди пентран ишлатилиши кўзда тутилмоқда. Бунинг боиси гипснинг ишланиши учун сув талаб қилиши, рентген нурларини ўтказмаслик каби камчилиги ва гигроскопик (ўзига намликни тортиши) хоссаси борлиги сабаблидир. Гипсни суяк битгандан кейин олиб ташлаш ҳам беморга анча ташвиш келтиради. Энди эса пентран билан ўраб қўйилган жой шундай пишиқ турадики, бунда бемор бемалол чўмилиши ҳам мумкин. Ёки беморни бир жойдан иккинчи ерга хеч қўрқмасдан кўчириш ёки олиб бориш ҳам мумкин бўлади. Тез ёрдам керак бўлиб қолганда пентранни бемор кийими устидан ҳам ишлатса бўлади.

МАЖБУРИЯТЛАРНИ БАЖАРИШ—МУҚАДДАС БУРЧ

Областимиз саноат корхоналарининг коллективлари ўнинчи беш йилликнинг зарбдор йилида зиммаларига юксак социалистик мажбуриятлар олиб ишлашяпти. Улар йил бошида ўз имкониятларини ҳисоблаб чиқиб, планга қўшимча равишда камида 140 миллион сўмлик маҳсулот реализация қилиш режасини тузишган эди. Ишлаб чиқаришнинг бошқа техник-иқтисодий кўрсаткичларини ҳам анча оширишга ваъда беришган эди.

Зарбдор йил якунланишига қисқа муддат қолган ҳозирги вақтда областимиз индустрияси ходимлари эл-юрт олдида берилган ана шу ваъданинг тўла уддасидан чиқиш, зиммага олинган юксак мажбуриятларни барча кўрсаткичлар бўйича шараф билан уддасидан чиқиш учун социалистик мусобақа байроғини тобора баланд кўтармоқдалар. Бу ватанпарварлик ҳаракати давомида вужудга келган янги-янги ташаббуслар ва илғор иш усуллари кенг жорий қилинмоқда.

Шу йилнинг ўн ойлик маҳсулот реализация қилиш плани муддатидан илгари — 23 октябрда шараф билан адо этилди. Қўшимча реализация қилинган саноат маҳсулоти миқдори 116 миллион сўмликни ташкил этди. Бу йиллик социалистик мажбурият деярли 83 процент қилиб бажарилди, демакдир.

Шу йилнинг ўтган ўн ойида саноат ишлаб чиқариши ҳажми 1977 йилнинг шу давридагига нисбатан 4,6 процент ошди. Меҳнат унумдорлигининг ортиши эса пландагига нисбатан 2,4 процент кўпроқни ташкил этди. Ишлаб чиқариш ҳажми ортишининг 71,7 проценти меҳнат унумдорлигини ошириш ҳисобига таъминланди. Областимиз индустриясининг жуда кўп етакчи тармоқлари жадал суръатлар билан юксалиб борди. Бу тармоқларда маҳсулот ишлаб чиқариш анча ортди.

Республикамиз пойтахти — Тошкент саноат корхоналарининг ишчи-хизматчилари социалистик мажбуриятларни бажаришда яхши натижаларга эришмоқдалар. Улар шу йилнинг ўтган ўн ойи давомида мажбуриятни 9,6 процент ортиғи билан бажаришди. Шу туфайли қўшимча салкам 6 миллион сўмлик маҳсулот реализация қилинди.

Олмалиқ, Ангрен шаҳарлари, Ғалаба, Пискент, Ўрта Чирчиқ, Тошкент ва Янгийўл районлари индустрияси ходимлари ҳам эл-юрт олдида берилган ваъдаларини бир маромда бажармоқдалар. Олмалиқликлар йил бошидан бери пландагидан ташқари 7 миллион 679 минг сўмлик маҳсулот реализация қилиб, социалистик мажбуриятнинг шу давр учун мўлжалланган қисмини 104,2 процент қилиб адо этдилар. Ангренликлар мажбуриятларини 25,4 процент ортиғи билан бажаришди. Оҳангарон районы индустрияси ходимлари ваъдаларини 45,9 процент зиёдаси қўшимча реализация қилган ёқилғи миқдори 112 минг тоннани ташкил этди. Бу ҳатто йиллик мажбуриятдагидан 12 минг тонна кўпдир. Тикувчилик корхоналари коллективлари йил давомида 4,5 миллион сўмлик қўшимча кийим-кечаклар ишлаб чиқаришга ваъда беришган эди. Улар бу ваъдаларини ҳозирнинг ўзидаёқ икки баравардан зиёдроқ ортиғи билан бажариб қўйишди. Пландагидан ташқари реализация қилинган тикувчилик буюмлари 9,8 миллион сўмликни ташкил этди. Шунингдек, қатор озиқ-овқат маҳсулотлари ишлаб чиқариш мажбуриятлари ҳам муваффақиятли адо этиляпти.

Областимизнинг кўпгина корхоналари коллективлари давлат планлари ва зиммага олган социалистик мажбуриятларининг муваффақиятли уддасидан чиқишяпти. Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси, Олмалиқ химия ва Чирчиқ трансформатор заводлари, Ангрен кўмир разрези каби илғор корхоналарнинг ишчи-хизматчилари меҳнатда бошқаларга ўрнак бўлишяпти. Улар ишлаб чиқаришнинг барча кўрсаткичларини ой сайин ортиб боришига эришмоқдалар.

ОЙЛИК ИҚТИСОДИЙ ОБЗОР

билан бажаришди. Ўрта Чирчиқ районы саноатчиларининг мажбуриятга қўшимча реализация қилган маҳсулотлари 348 минг сўмликни, Тошкент районы индустрияси ходимлариники 475 минг, Ғалаба районы меҳнаткашларининг қўшимча реализация қилган маҳсулотлари 453 минг сўмликни ташкил этди. Калинин, Коммунистик районлари саноатчилари ҳам мажбуриятдагидан ташқари юзларча минг сўмлик саноат маҳсулоти ишлаб чиқардилар.

Қатор муҳим саноат маҳсулотларини натурада ишлаб чиқариш бўйича мажбуриятлар ҳам муваффақиятли адо этиляпти. Айниқса, кўмир, минерал ўғит саноати корхоналари, тикувчилар йил бошида зиммаларига олган мажбуриятларини муваффақиятли уддасидан чиқишмоқда. Ўтган ўн ойда прокат ишлаб чиқариш бўйича мажбурият 400 тонна ортиғи билан адо этилди. Кўмир саноати ходимлари

Лекин, шу билан бирга қатор шаҳарлар ва районлар, кўплаб саноат корхоналари коллективлари давлат планлари ва зиммага олинган социалистик мажбуриятларини бажаришнинг уддасидан чиқишолмаяпти. Оққўрғон, Оҳангарон, Орджоникидзе ва Чиноз районлари индустрияси ходимлари ўн ойлик ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш планини бажаришмади. Чирчиқ, Бекобод, Янгийўл, Оҳангарон шаҳарлари, Бекобод, Бўка, Бўстонлиқ районлари социалистик мажбуриятларни бажаришмади. Шунингдек, пўлат ишлаб чиқариш, цемент, йиғма темир-бетон конструкциялари ва деталлари, тракторлар ишлаб чиқаришда эса пландагидан ҳам орқада қолишмоқда.

Областимизда меҳнат унумдорлигини ошириш, маҳсулот таннархини камайтириш планларини бажармаётган корхоналар ҳамон анчагина бор. Тўққиз корхона реализация планини, 48 корхона меҳнат унумдорлигини ошириш топшириғини, ўнлаб корхоналар маҳсулот таннархини камайтириш бўйича зиммаларига юклатилган вазифани бажармадилар.

Бу шунинг учун ҳам содир бўлмоқдаки, барча корхоналар фаолиятини яна ҳам яхшилаш имконини берувчи резервлар тўла фойдаланилмаяпти. Айниқса, машинасозлик, бинокорлик материаллари ва қурилиш индустрияси корхоналари қониқарсиз ишламоқдалар. Улар план интизомини бузмоқдалар, маҳсулот етказиб беришда шартномага риоя қилишмаяпти. Айрим корхоналар, жумладан, «Чирчиксельмаш» заводи, Бекобод цемент комбинати, Ангрен керамика комбинати, Бекобод, Алимкент, Оққўрғон, Чиноз пахта тозалаш заводлари ишлаб чиқариш планини бажармаганлари ҳолда унинг ҳажмини ҳатто ўтган йилдагига нисбатан ҳам пасайтириб юбордилар. Ўн ойлик реализация планини «Водремстрой»нинг бош корхонаси, Чирчиқ ғишт заводлари бошқармаси, Қибрай пиво-алкоголсиз ичимликлар комбинати коллективлари бажаришмади.

Областимиз индустрияси ходимлари зарбдор йилни муносиб якунлаш ва социалистик мажбуриятнинг тўла уддасидан чиқиш учун йўл қўйилган ана шундай камчиликларни тезроқ бартараф этишга эришишлари лозим. Партия ва касаба союз ташкилотлари, хўжалик органлари раҳбарлари планни ва социалистик мажбуриятларнинг бажарилмаслик сабабларини аниқлашлари ва уларни такрорланмаслиги учун барча чора-тадбирларни кўришлари лозим.

М. МИРҲАМИДОВ.

ЖАМОАТ ТАШКИЛОТЛАРИ —КАТТА КУЧ

Социалистик давлатимиз ташкил топганлигининг биринчи кунлардаёқ доҳиймиз В. И. Ленин меҳнаткашларни ҳокимиятни бошқаришга жалб этишнинг ажойиб аҳамиятини алоҳида таъкидлаган эди. Бу давлат аппаратини янада такомиллаштириш ва мустаҳкамлаш, ҳамда ўз-ўзини контроль қилувчи кучларнинг бир неча ҳисса ортишига имкон беради. Шу туфайли мамлакатимизда мавжуд кўплаб жамоат ташкилотлари фаолиятини яхшилашга алоҳида эътибор берилаётир.

Чирчиқ шаҳрида кейинги йилларда бу соҳада ибратли ишлар амалга оширилмоқда. Айниқса халқ вакилларининг аҳоли билан ҳамкорлиги мунтазам равишда мустаҳкамланаётганлиги туфайли жамоат ташкилотлари ҳамда жамоатчилик советларининг фаолияти тобора активлашмоқда. Улар хўжалик ва социал-маиший соҳада самарали ишларни бажармоқдалар.

Маҳалла ва уй комитетларининг фаолиятларини мисолга олайлик. Ҳозирги кунда 54 та маҳалла комитетига ишлаб чиқариш илғорлари, меҳнат ветеранлари ва коммунистлардан иборат 475 киши бириккан. Улар маҳаллалар территорияларини ободонлаштириш, санитария ҳолатини яхшилаш ишларига бевосита бошчилик қилишяпти. Шаҳар совети сессияларининг қарорлари аҳоли ўртасида тушунтириб борилаяпти.

Содир бўлган табиий офат — зилзила оқибатларини тугатишда маҳалла комитетлари айниқса, актив фаолият кўрсатдилар. Шаҳар ижроя комитети билан ҳамкорликда тезда зарур чоралар амалга оширилди. Уларнинг иштирокида 5333 оиланинг аҳволи ўрганиб чиқилиб, уларга бир вақтнинг ўзида 1 миллион 11 минг 602 сўм маблағ ажратилди.

Шаҳарда ҳар соҳада катта тажриба тўплаган маҳалла комитетларини кўплаб санаш мумкин. Т. Ортиқов бошлиқ «Поточная», К. Дуйсенов раҳбарлик қилаётган «Шарқ» маҳалласи, Э. Иброҳимов раис бўлган «Тополевая» маҳаллаларининг ишлари айниқса диққатга сазовордир.

338 та уй комитетининг аъзолари капитал ва жорий ремонтга ажратиладиган маблағларнинг ўзлаштирилиши, турар-жой фондларидан фойдаланиш, социалистик мулкни сақлаш ҳақида тинимсиз қайғурмоқдалар. Улар томонидан ташкил этилган «Намунали уй», «Энг озода ҳовли», «Энг яхши микрорайон» номларини олиш учун бораётган мусобақалар туфайли, саранжом-саришталик ва санитария-гигиена ҳолатига эътибор кўчайтирилмоқда. Шаҳар турар-жой бошқармаси қошида ташкил этилган 190 та уй комитетлари ҳам бу ишга ўз ҳиссаларини қўшмоқдалар.

Маданий-маиший тадбирларни кучайтириш ва янгича урф-одатларни жорий этишда ҳам жамоатчилик Советларининг роли ортмоқда. Айниқса ўсмирлар тарбияси билан шуғулланиш, аҳоли ўртасида ташкилий тадбирларни ўтказишда бундай Советлар фаолияти қўл келаяпти. Қишда жамоатчи активлар кўчаларни қордан тозалашда шанбаликлар уюштирса, ёз пайтларида микрорайонларни ободонлаштириш, кўкаламзорлаштириш ишлари авжига чиқади.

Аҳоли ўртасида айрим майда безорилик, жамоат қонунларини бузиш ҳоллари тез-тез муҳокама қилинмоқда. Ҳаракат қилаётган 107 та ўртоқлик суди бу ишларни ўз қўлига олган. 600 дан зиёд активистларни ўз сафига олган бу ташкилотлар 1977 йил ва шу йилнинг ўтган даври давомида меҳнат интизомини бузганлик, ичкиликбозлик ва интизомсизлик ҳақидаги кўпгина ишларни кўриб, айбдорларга жамоат томонидан танбеҳ берди. Бу соҳада «Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмасидаги Т. И. Довсенко раҳбарлик қилаётган ўртоқлик суди айниқса самарали иш кўраяпти.

Майда безорилик ва жиноятчиликнинг олдини олиш мақсадида омма ўртасида ҳуқуқ пропагандаси тобора авж олдирилмоқда. 1978 йилда шу темага бағишланган 80 дан зиёд лекция ва суҳбатлар, қонуншуносларнинг аҳоли билан учрашувлари ўтказилди.

Болалар тарбиясини яхшилаш соҳасида ота-оналар комитетлари олиб бораётган ибратли ишларни алоҳида таъкидлаш лозим. Шаҳардаги 22 мактаб, 53 мактабгача тарбия муассасаси ва 8 та ишлаб чиқариш корхонасида ана шундай комитетлар ишлаб турибди. 18-мактаб қошида ташкил этилган ота-оналар комитети ёрдамида бу ерда В. И. Ленин музейи, пионерлар хонаси қайтадан жиҳозланди. Бундан ташқари кўпгина тарбияси қийин болалар ва айрим оилалар билан суҳбатлар ўтказилди.

Шаҳар Советининг балоғатга етмаганлар билан ишлаш бўйича тузилган доимий комиссияси ўз функциясини кўнгилдагидек бажармоқда. Унинг аъзолари маъмурий органлар ёрдамида кўплаб учрашувлар ва йиғилишлар ўтказмоқда. Уларда корхоналарнинг партия ва касаба союз комитетлари аъзоларидан тарбияси қийин ўсмирларга кишилар бириктириб қўйилмоқда. Бу комиссия ўтказган «Совет Конституцияси ўсмирларнинг ҳуқуқлари ва мажбуриятлари ҳақида», «Ички ишлар бўлими ходимлари балоғатга етмаганлар орасида тартиббузарликка қарши курашда» темаларида ўтказилган суҳбатлар кишиларда катта таассурот қолдирди. Е. Г. Кох, Р. Ҳалилаев, А. Мўминов сингари спортчи-тренерлар эса болалар ўртасида уларнинг яқин дўстлари ва жамоатчи тарбиячилари сифатида ном чиқаришган.

Жамоат ташкилотларининг назорати туфайли спорт, меҳнат ва дам олиш лагерларининг фаолияти яхшиланиб бораяпти. Медицина муассасалари ёрдамида бир қанча ишлар амалга ошмоқда. Шаҳар соғлиқни сақлаш бўлими қошида ташкил этилган медицина-санитария совети шу йилнинг ўтган даври мобайнида ўз йиғилишларида болалар ошхонасининг аҳволи, саноат корхоналари ишчиларига медицина ёрдами кўрсатиш тўғрисидаги бир қанча муҳим масалаларни кўриб чиқди. Бошқа даволаш муассасаларидаги 8 та касалхона советлари ҳам ўз йиғилишларида меҳнат интизомини яхшилаш, аҳолига медицина ёрдами кўрсатишни кўнгилдагидек ташкил этиш борасида кўплаб масалаларни кун тартибига киритишмоқда.

Халқ университетларининг аҳоли ўртасида обрўси янада ортди. Шу туфайли унинг тингловчилари йил сайин кўпайиб бормоқда. Ҳозир шаҳарда соғлиқни сақлаш соҳасидагина 8 та ана шундай университет ташкил этилган. «Лола» якка тикувчилик буюртмалари фабрикаси, «Узбекхиммаш» заводи қошидаги саломатлик университетлари айниқса яхши ишлаяпти.

— Июнь ойидаги конференциямизда — дейди шаҳар ижроия комитетининг раиси А. И. Аникин, — партия, касаба союз, комсомол ташкилотларининг, ички ишлар бўлими, шаҳар суди, прокуратура органларининг, соғлиқни сақлаш, халқ маорифи ва маданият ташкилотларининг вакиллари қатнашдилар. Жамоатчилик соҳасидаги ишларимизни янада яхшилаш, аҳолига турли соҳаларда хизмат кўрсатишнинг намунали ташкил этиш, Чирчиқни юксак маданият шаҳрига айлантириш тадбирларини белгилаб олдик. Бу тадбирларни амалга оширишда ҳам одатдагидек бизга жамоат ташкилотлари яқиндан кўмак бермоқдалар.

А. БОБОБЕКОВ.

РАНЖИГАН МИЖОЗЛАР

ОЛДИНГДАН оққан сувнинг қадри йўқ деганларидек, қўлингиздаги соатнинг қадри билинмас экан. У йўқлигида қадрига етасиз: кўча-куйда бировдан вақтни сўрашга тўғри келади, биров бўлмаса билолмайсиз. Қани энди шунақа пайтда соатсозлар бузилган соатингизни уч-тўрт кунда, борингки, бир ҳафтада тузатиб беришса.

«Мен соат саргузаштига учрадим,— деб ёзади хизматчи Х. Алимов,— «Ракета» соатим ўзидан-ўзи тўхтаб қолди. «Техсложбитприбор» шаҳар бирлашмасининг пойтахтимиз марказидаги 1-қабул пунктига мурожаат қилдим. Улар соатимни кўрмай турибоқ 25 кундан кейин тайёр бўлишини айтишди. Қизиқ, кирланиб тўхтаб қолган соатни тозалаш учун— 25 кун! Начора, ноилож рози бўлдим. Айтилган вақтда келиб соатни олдим. Бироқ, соатим ҳар 5—6 соатда бураб туришимни талаб қиладиган бўлиб қолибди. Қайтиб олиб бордим. Бунақа воқеалар кўп бўлиб туради шекилли, индамай олиб қолишди. Орадан беш кун ўтгач соатни олдим. Бироқ, яна ўша аҳвол. Гарантия талонидан заказ номерини ёзиб олдим-да (№ 074291), 26 октябрда яна «қадрдон» қабул пунктига йўл олдим.

— Энди соатни сизга эсдалик учун қолдириб кетадиганга ўхшайман,— дедим қабул қилувчига.— Ахир менинг қанча вақтим кетяпти бу ерга қатнайвериб...

Қабул қилувчи пинагини бузмай соатни буради ва қайтиб узатди:

— Мана, юряпти.

— Юраётганини биламан, икки соатдан кейин тўхтаб қоляпти.

— Тўхтаса яна опкеласиз!— деди у жеркиб.

Қизиқ, ўз ишини қойил қилмаганнинг устига қўрслиги ортиқча буларнинг. Мен ундан соатимни ремонт қилган устанинг фамилиясини билиб беришни илтимос қилдим.

— У билан нима ишингиз бор, менинг фамилиямни ёзиб ола қолинг — Спасов В. И.

Шу пайт нариги чеккада соат тузатиб ўтирган ўрта яшар киши ёнидаги гап сотиб ўтирган йигитга ишора қилиб «соатингизни манави тузатган» дея хиринг-хиринг кулади. Ўлганнинг устига тепган деганлари шу эмасмикин?»

Марказий универмаг ёнбошидаги 1-қабул пунктига киришимиз билан жанжалнинг устидан чиқдик.

— Учинчи марта келишим бу ерга,— дейди дарча олдидаги аёл,— пулимни олгандан кейин тузатиб бермайсизми?

— Ким сизни мажбур қиляпти, келманг,— дейди қабул қилувчи.

Жавобни қаранг. Тошкент лак-бўёқ заводининг ишчиси Л. Миронова «Слава» маркали соатини ремонтга берган. Яна тўхтаб қолаверган. Яна олиб келибди. Мижоздан сифатсиз иш учун кечирим сўраш ўрнига «ким сизни мажбур қиляпти» эмиш... Ремонт учун 4 сўм 99 тийин тўлаб, учинчи марта қайта ремонтга келса-ю, гуноҳкор одамдек гап эшитса... Унинг заказ номери — 3/329725.

Соатсозларнинг фаолиятига қизиқиб, ўн беш минутча қабул пунктида туриб қолдик.

— Тўрт сўм 99 тийин тўлаганман,— деди дарча олдида соатини олаётган аёл,— ойна остидаги кирини тозаламабсизлар-ку.

— Топ-тоза,— деди Спасов соатга қарамасдан.

— Мен кир эканини хира кўзим билан кўраяпман,— эътироз билдирди мижоз.

Куйбишев район кутубхонасининг ходими М. Евсеенко бир ярим ой қатнабди. Унинг «Луч» соатини (заказ номери— 329368) йигирма кун муддат билан — 10 октябрда ремонтдан чиқариб беришга квитанция ёзилган. Бу муддатда тайёр бўлмаган. Қабул қилувчи белгилаган иккинчи муддат — 20 октябрда келибди. Яна тайёрмас. Ниҳоят, 26 октябрда соатини қўлига олиб, кирлигидан норози...

Қабул пункти деворида чиройли тахтачага тантанавор қилиб «Сафимизда биронта қолоқ бўлмасин» деб ёзиб қўйишибди. Чамаси, улар шу шиорга амал қилиш учун ким кўп квитанция тўплашга пойга ўйнашаётганга ўхшайди. Шу лавҳани ёнига «Сифатли ишлайлик» шиорини қўйишса тузук бўлармиди...

Бу ердаги соатсозларнинг аҳолига хизмати «ранг-баранг» экан: биров бир ярим ой қатнайди, биров эса ўн беш минутда ҳатто квитанциясиз ишини битириб кетяпти. Мижоз А. дарча олдида ўн минут туриб, соатини созлаб беришгани учун нақд пул узатиб, раҳмат айтиб кетаётганида ундан бир минутга тўхташини илтимос қилдик.

— Нега бу одамга квитанция ёзмадингиз?— сўрадик қабул қилувчидан.

Ҳозиргина бийрон-бийрон гапираётган В. Спасов бу саволга жавоб беролмай жим бўлиб қолди. Балки, «ранг-баранг» хизматнинг боисини тушунтириб «Техсложбитприбор» шаҳар бирлашмасининг раҳбарлари жавоб беришар?

Ўн беш минут ичида шунча воқеа, ҳар куни қанақа гаплар бўларкин уларнинг биргина қабул пунктида...

Ҳ. ОЛИМЖОНОВ.

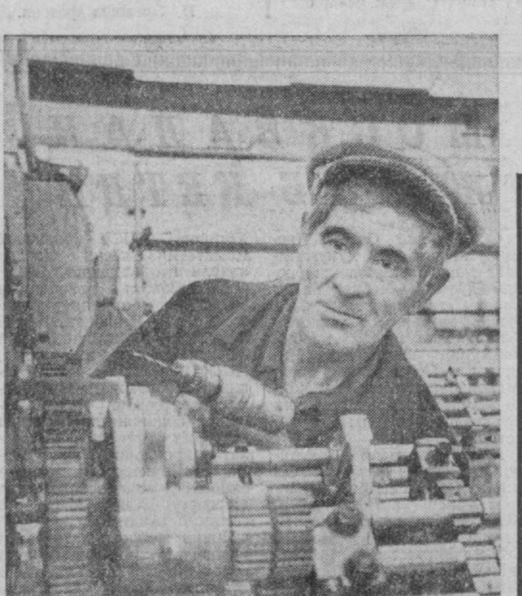

Кенжа Газеев «Ташсельмаш» заводида салкам ўттиз йилдан бери ишлаб келаяпти. У слесарлик касбини пухта эгаллаган. Нормани доим ортиғи билан адо этади. Ўнинчи беш йилликнинг уч йиллик топшириғини муддатидан анча илгари бажарди. Шу кунларда ҳам зарбдорчасига ишлаяпти. Моҳир слесарнинг меҳнат календарида келгуси йилнинг апрель ойи бошланганига анча бўлди. Суратда: К. Газеев иш устида.

В. Сироткин фотоси.

ЎРТА ЧИРЧИҚ РАЙОНИ САНОАТ КОРХОНАЛАРИДА

УЧ ЙИЛЛИК ПЛАН БАЖАРИЛДИ

КПСС XXV съезди қарорларини ҳаётга тадбиқ этаётган Тўйтепа металл конструкциялари заводи коллективи беш йилликнинг уч йили планини муддатидан илгари бажарди. Ўтган давр ичида 50 миллион сўмликдан ортиқ маҳсулот реализация қилинди.

Коллектив аъзолари йил охиригача яна пландагига қўшимча 2 миллион сўмлик маҳсулот реализация қилиш мажбуриятини олдилар.

ҚЎШИМЧА МАҲСУЛОТ

«Спецмонтажводстрой» трестининг ёрдамчи корхоналар бошқармаси коллективи зарбдор йилда салмоқли натижаларга эришмоқда. Ўнинчи беш йилликнинг уч йили плани муддатидан илгари бажарилди. Шу кунгача 5 миллион 400 минг сўмлик маҳсулот реализация қилинди. Улар йил охиригача яна 430 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқариш мажбуриятини олдилар.

ПЕШҚАДАМ ЦЕХ

«Водремстрой» ишлаб чиқариш бирлашмаси автоматика ва телемеханика цехи коллективи пландаги 3 миллион 200 минг сўмлик маҳсулотни ишлаб чиқариб, беш йилликнинг тўрт йили планини бажарди. Бундай муваффақиятга эришишда С. Богомолов, И. Олейниковлар бошчилик қилаётган бригадаларнинг ҳиссаси катта бўлди.

СИФАТ БЕЛГИСИ БИЛАН

Тўйтепа тикув фабрикасида ишлаб чиқарилаётган аёллар халатига давлат Сифат белгиси берилди. Бу ёзлик халат чиройли ва пишиқлиги билан харидорлар эътиборини қозонган. Чеварлар йил охиригача 2 мингдан ортиқ шундай халат тикишга аҳд қилишган.

Ж. ҚУРБОНБЕКОВ.

ҒОЛИБ МУРАББИЙ

ВАЛЕНТИНА Байчирикова Чирчиқ пойафзал фабрикасида 15 йилдан буён меҳнат қилиб келаяпти. Бу меҳнатсевар аёл кундалик топшириқларини ҳамиша ошириб бажариш билан бирга ўзининг тагчарм тортувчи касбини кўплаб ёшларга сидқидилдан ўргатмоқда.

Яқинда фабрикада «Энг яхши мураббий» номини олиш учун мусобақа бўлиб ўтди. Мана шу ўзига хос мусобақа якуни бўйича Валентина Байчирикова ғолиб чиқиб, энг яхши мураббий, деган шарафли ном эгаси бўлди. Унинг Н. Вешникова, М. Абзалова, Э. Умаров, С. Таласбоева каби шогирдлари устозни фахрли ном билан қизғин муборакбод этишди.

Ветеран аёл фидокорона меҳнатлари эвазига III даража Меҳнат Шуҳрати ордени билан тақдирланган. Шунингдек, у тўрт марта шаҳар Советининг депутатлигига сайланди, жамоатчи матбуот тарқатувчи, цех ўртоқлик судининг аъзоси. Шарафли ном пешқадам ишчи, актив жамоатчи В. Байчириковани янги зафарлар сари илҳомлантирмоқда.

Ҳ. ЖАМОЛИДДИНОВА.

ПАХТАЗОРЛАРДА ЖАСОРАТ КЎРСАТАЙЛИК!

ФУРСАТНИ ҒАНИМАТ БИЛИБ

Бу икки мусобақадош колхоз аъзолари пахтачиликда бой тажриба орттиришган. Улар йил сайин пахта ва бошқа қишлоқ хўжалиги экинлари ҳосилдорлигини ошириш йўлидан боришяпти. Хўжаликлар деярли бир хил табиий шароитда жойлашган. Уларнинг асосий кўрсаткичлари ҳам бир-бирига ўхшаш; пахта майдони 750 гектар, зарбдор йилда кўзланаётган юксак социалистик мажбурият — ҳар гектар ҳисобига 40 центнердан, яратилажак ялпи ҳосил хирмони эса 3 минг тонна.

Мусобақадош колхозларда бутун умрини, қалб қўрини «оқ олтин» етиштириш ишига бахшида этган бир сўзли пахтакорлар анчагина. Чиноз районидаги Киров номли колхознинг машҳур механизатори, тажрибали бригада бошлиғи, икки марта Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, Ленин мукофотининг лауреати Турсуной Охуновани ким танимайди дейсиз? Парпихон Камолова эса қўшни «Қизил Октябрь» колхозининг фахри. Республикада хизмат кўрсатган пахтакор П. Камолова етакчилик қилаётган бригада аъзолари бу йил ҳам қувончли натижаларни қўлга киритишяпти.

Бу йилги об-ҳаво шароити мусобақадошларни бир қатор табиий қийинчиликлар билан юзма-юз қилиб қўйди. Пахта ишқи билан меҳнат қилаётган деҳқонлар рўй берган қийинчиликларни енгиб ўтдилар. Табиат инжиқликларини қай даражада бартараф этилганлигини, оғир шароитда қандай иш тутилганлигини эндиликда социалистик мусобақа шартларининг бажарилиши натижалари ҳам кўрсатиб турибди.

Киров номли колхоз пахтакорлари ғалаба марраси томон дадил интилишмоқда. Ҳозиргача йиллик план 92 процентга бажарилди. Колхозда пахтачиликка механизацияни кенг жорий қилиш борасида катта ишлар амалга оширилипти. Ҳозиргача мавжуд 17 терим агрегатининг ҳар бири билан ўрта ҳисобда 105 тоннадан ортиқроқ пахта терилганлиги ҳам фикримизнинг далилидир.

Механизаторлар ўртасидаги мусобақада Турсуной Охунова пешқадамлик қилаётир. У шу кунгача ўз агрегати бункеридан 451 тонна «оқ олтин» тўкиб, ўнинчи беш йилликнинг зарбдор йили социалистик мажбуриятини шараф билан бажарди. Машҳур механизатор бу йилги об-ҳаво қийинчиликларида ҳам техника имкониятларидан тўла фойдаланиш намунасини кўрсатди.

Колхозда ипатоволиклар методи асосида ташкил этилган бешта отряд звенолари аниқ иш олиб боришмоқда.

СОЦИАЛИСТИК МУСОБАҚА ШАРТЛАРИНИНГ БАЖАРИЛИШИНИ ТЕКШИРАМИЗ

Шунинг учун дала гвардиячиларидан Наримон Раҳимов, Хусанбой Битуров, Сотиволди Мавлонов, Зулфия Турсуновалар ўз агрегатларини юксак унум билан ишлатишмоқда.

Айни кунларда ҳам хўжалик далаларида «оқ олтин»ни йиғиб-териб олиш ишлари юксак уюшқоқлик билан олиб борилипти. Бунда колхоз бригадалари, механизаторлари, ҳашарчилар ўртасида уюштирилган социалистик мусобақа муҳим омил саналмоқда. Колхоз партия ташкилотининг секретари Б. Мустафоев социалистик мусобақанинг қандай йўлга қўйилганлиги ҳақида шундай дейди:

— Илғор бригадалар билан қолоқ бригадалар ўртасида социалистик мусобақани йўлга қўйганмиз. Бунинг аҳамияти катта. Қолоқлар илғорларга эргашмоқдалар, улардан иш ўрганишяпти. Йиғим-терим мавсумида энг юксак кўрсаткичга эришган бригада коллективини мукофотлаш учун колхоз правлениеси ва партия ташкилоти кўчма Қизил байроқ таъсис этган. Пул билан биргаликда бериладиган кўчма Қизил байроқ сўнгги беш кунлик якунларига кўра О. Абдуқодиров бошлиқ бригада аъзоларида қолдирилди. П. Абдураимов, А. Жўраев, Р. Ўрисбеков ўртоқлар етакчилик қилаётган бригада аъзолари ҳам бир неча марта ана шу байроқни қўлга киритишга муваффақ бўлдилар.

Механизаторлар беш звенога бўлинган. Звенолар ўртасида ҳам мусобақа ташкил қилиб, илғорларни кўчма Қизил байроқ ва 50 сўм пул мукофоти билан тақдирлаяпмиз. Хўжалик далаларида меҳнат қилаётган ҳашарчилар ўртасида ҳам мусобақа яхши йўлга қўйилган.

Дарҳақиқат, колхозчилар мавжуд техника воситаларидан ишчи кучидан тўла фойдаланишга ҳаракат қиляптилар. Лекин ҳали олдинда катта вазифалар турибди. Йиллик планни бажариш, социалистик мусобақани ўринлатиш ҳар бир колхозчининг муқаддас бурчидир. Далаларда ана шу юксак мажбуриятга яраша ҳосил етиштирилган. Ана шу ҳосилни тез ва соз йиғиштириб олиш ва давлат қабул пунктларига етказиб бериш учун об-ҳавонинг ҳар бир ғанимат фурсатидан фойдаланиш керак.

Мусобақадош «Қизил Октябрь» колхози далаларида бўлганимизда ҳам пахта йиғим-терими қизғин давом этаётганлигининг гувоҳи бўлдик.

— Бу йилги шароит жуда оғир келди,— дейди колхоз раиси Жўра Очилов.— Баҳорнинг серёғин келиши катта қийинчиликлар туғдирди. Бунинг натижасида 500 гектар майдонга икки марта, 220 гектар майдонга эса уч марта қайтадан чигит экдик. Колхозимизда энг сўнгги уруғ ерга июнь ойининг ўрталарида қадалди. Табиийки, ҳосил кеч етилди. Йиғим-терим ишлари орқага сурилиб кетмоқда.

Сабаблар объектив. Колхоз пахтакорлари бир қатор қийинчиликларни мардонавор енгдилар. Каттагина майдонларда пахтадан мўл ҳосил етиштирилди. Жумладан, Эркин Очилов етакчилик қилаётган комсомол-ёшлар бригадаси мавжуд 50 гектар ернинг ҳар гектаридан 37 центнердан «оқ олтин» ҳосили йиғиштириб олиб фақат колхоздагина эмас, районда ҳам биринчилар қатори пахта тайёрлаш йиллик планини бажардилар. Айни кунларда бригада комсомоллари ҳосилдорликни 50 центнерга етказиш учун курашмоқдалар. Абдураим Шербўтаев, Парпи Камолова етакчилик қилаётган бригадаларда, Сулаймон Жўраев, Бурҳон Сайдамиров, Саидғани Пўлатхўжаев бошлиқ звеноларда ҳам йиғим-терим ишлари намунали йўлга қўйилган.

Етиштирилган «оқ олтин» ҳосилини йиғиб-териб олишда колхозчиларга ҳашарчилар яқиндан ёрдам беришяпти. Оржоникидзе районидаги 29-ўрта мактаб ўқувчилари, райондаги 10-мактаб ўқувчилари яхши натижаларга эришмоқдалар.

Лекин колхозда техника имкониятларидан тўла фойдаланмоқдалар, деб айта олмаймиз. Машина терими салмоғи паст. Шунинг учун ҳам колхоз район хўжаликлари ўртасида сўнгги ўринлардан бирини эгаллаб келмоқда.

Илғор хўжаликнинг мана шундай «оқсоқланиб» қолишига Жўра Сайдалиев, Самад Абдураимов, Сафар Мирзаахмедов етакчилик қилаётган бригада коллективлари сабаб бўлишяпти. Бу бригадаларда йиғим-терим ишлари яхши ташкил этилмаган. Мавжуд резерв ва имкониятлардан тўла фойдаланилмаяпти. Натижада ҳар бир колхозчининг кундалик иш унуми 20 килограммдан ошиқроқни ташкил этиб, белгиланган график бажарилмаяпти.

Кузнинг ҳар бир илиқ-иссиқ кунлари ниҳоятда қадрлидир. Ана шу кунлардан оқилона фойдаланиб, теримчилар ўртасида социалистик мусобақа байроғини янада баландроқ кўтариш лозим. Етиштирилган ҳосилнинг тез ва соз йиғиштириб олиш чора-тадбирларини белгилаш керак. Шундагина, колхоз пахтакорлари ўз сўзлари устидан чиқишлари мумкин.

Р. ШЕРАЛИЕВ,
М. МИРАЛИЕВ,
«Тошкент ҳақиқати» мухбирлари.

ҲАР БИР КУН, ҲАР БИР СОАТ ҲЕЧ ҚАЧОН ҲОЗИРГИДЕК ҚАДРЛИ БУЛГАН ЭМАС. ШУ САБАБДАН ҲАМ ДАЛАДАГИ МЕҲНАТ — ТИНИМСИЗ МЕҲНАТ, ЗАРБДОР МЕҲНАТ БУЛИШИ ДАРКОР. ЙИҒИМ-ТЕРИМДА ЖАДАЛ СУРЪАТ УЧУН ВА ПАХТАНИНГ СИФАТИ УЧУН КУРАШ, ҲАММАНИНГ ВА ҲАР БИР КИШИНИНГ ЭНГ МУҲИМ БУРЧИДИР.

(Республика партия ва ҳукуматининг Мурожаатидан).

Тажрибали механизатор Жаннат Арслонова етакчилик қилаётган бригада пахтакорлари зарбдор йилда мавжуд 75 гектар майдондаги пахта ҳосилдорлигини 40 центнерга етказиш учун курашаётирлар. Айни кунларда Пискент районидаги Калинин номли колхознинг бу бригадаси далаларида пахта йиғим-терими қизғин давом эттирилмоқда. Деҳқонлар етиштирилган ҳосилни нес-нобуд қилмай йиғиштириб олишда ғайрат шижоат кўрсатишяпти. Суратда: бригада бошлиғи Ж. Арслонова.

А. Мальцев фотоси.

САФАРБАР ДАМЛАР

Агрегатлар тизгини қўлда,
Далаларда донгдор
дарғалар.
Ўтаётган карвонлар йўлда
Манзил сари жадал
йўрғалар.
Ерда олтин,
Фурсатлар олтин!
Қиёси йўқ сафарбар дамлар.

Қамчиласа ким суръат отин,
Ўша ютар долзарб, танг
дамлар.
Сақламайди далалар сукут,
Унда элим номуси, ори.
Бункерларда барака-ю қут,
Сурон солар не-не суворий.
Чаноқларни чамалар кўзлар,
Толаларда жило, кўзга нур.

Пахтазорда нуқра-нуқра зар
Бағишлайди дилларга сурур.
Танки чимчир совуқ изғирин,
Қалбларда-чи, сўнмас оташ
бор.
Суворийлар олмас сира тин,
Наъра тортар девкор,
шиддаткор...

Музаффар ТУРОБОВ.

ҲОСИЛДОРЛИКНИ 40 ЦЕНТНЕРГА ЕТКАЗАМИЗ

Бугунги ютуқ эртанги марра бўлолмайди. Биз деҳқонлар ҳамиша ана шу нақлни ёдда тутган ҳолда меҳнат қилмоғимиз лозим. Бу йил пахтакорлар учун, айниқса, синов йили бўлди. Айтиш керакки, бригадамиз аъзолари бу синовдан муваффақият билан ўтмоқдалар.

Энг аввало биз барча майдонларда чигитларни бир текис ундириб олиб, гектарларда белгиланган миқдордаги ғўза тупларини сақлаб қололдик. Ҳар туп ғўзада ўрта ҳисобда 8—10 тадан бўлиқ кўсак пишиб етилди.

Йиғим-теримни уюшқоқлик билан бошладик. Барча куч ва имкониятлар тўла сафарбар этилди. Шунинг учун ҳам 29 октябрь куни 130 гектар ернинг ҳар гектаридан салкам 33 центнердан ҳосил топшириб, маррага етдик. Давлатга жами 419 тонна пахта сотган бўлсак, бу ҳосилнинг 400 тоннаси машиналарда терилди. Бошқача қилиб айтганда биз машина терими планини 114 процентга етказиб бажардик. Ҳамма ҳосил биринчи сортга топширилди.

Республика партия ва ҳукуматининг Мурожаати асосида иш олиб бораётган пахтакорларимиз ютуқларни мустаҳкамлаш учун курашмоқдалар.

Биз ҳар гектар ердан кам деганда яна 8 центнердан пахта топшириб, ҳосилдорликни 40 центнерга етказишга ваъда берганмиз. Бу юксак ваъдамизни уддасидан чиқиш учун ҳамма имконият бор.

Ўртоқ Л. И. Брежневнинг «Қўриқ» асаридан руҳланган бригадамиз аъзолари шу кунларда янада ғайрат кўрсатиб меҳнат қилмоқдалар. Дала ишларини конвейер усулида ташкил этганмиз. Бригадамиздаги мавжуд кўсак териш ва чувиш машиналари тинимсиз ишлаб турибди. Далада қолган ҳосилни сўнгги килограммларигача териб олиш, элга берган ваъдамизни шараф билан бажариш учун куч-ғайратимизни аямаймиз.

Зарбдор йилни якунлар эканмиз, келгуси йил ҳосили тараддудини бошлаб юбордик. Кузги-қишки тадбирларни сифатли ўтказиб мўл ҳосилга пухта замин яратиш учун ҳаракат қиламиз.

Т. ЯХШИБОЕВ,
Оққўрғон районидаги «Ленинизм» колхози бригада бошлиғи.

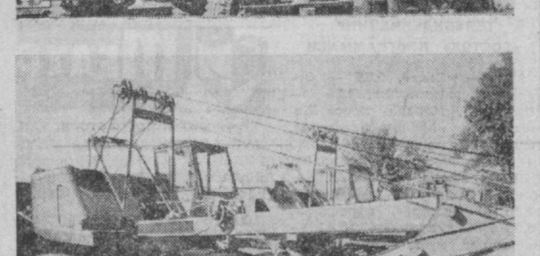

Серқуёш республикамиз пойтахти Тошкент Ўрта Осиёдаги энг йирик саноат марказларидан биридир. Шаҳримизда ишлаб чиқарилаётган кўпгина саноат, қурилиш маҳсулотларини бепоён мамлакатимизнинг деярли ҳамма бурчакларида кўриш мумкин. Юқоридаги фоторепортажда қардош республикаларга жўнатилаётган машина ва техника акс эттирилган. Суратларда: (юқоридан пастга) «Компрессор» заводида тайёрланган кучли компрессорлар жўнатилмоқда; Экскаватор заводида ишлаб чиқарилаётган бундай экскаваторлар ирригация ва мелиорация ишларида кенг қўлланмоқда; «Ташсельмаш» заводи аҳли етказиб бераётган пахта териш машиналарига чет мамлакатларда ҳам талаб катта.

И. Глауберзон ва В. Сироткин фотолари.

ТАДБИРКОРЛИК САМАРАСИ

ЛАВҲА

Хўжалик раҳбарларини ташвишга солган нарса Абди Саломов бошчилик қилаётган бригада масаласи эди. Бригада зўрға 96 процентга етди-ю, олға силжий олмади. Ҳосилдорлик эса 24,5 центнерда қолиб кетди.

— Ер янги, шўр ва бўз дедик. Яна неча йил шўр ва бўз бўлиши керак? Бир йилдан сўнг ернинг янгилиги қолармиди! Жиззах дашти, Қарши чўлларида тош ва қумларни суриб ташлаб, инсон оёғи етмаган яйдоқ қўриқларда бир йилдаёқ 30 дан ошириб ҳосил олишяпти-ку!

— Хўш, нима дейсиз бўлмаса?— колхоз раиси А. Мусаев сўзлаётган кишига савол назари билан синчков тикилди, сўнг қўшиб қўйди.— Ўзингизни юбора қолайлик. Балки бирор ўзгариш қиларсиз.

— Мен ўзим ҳақимда гапираётганим йўқ,— деди нотиқ бироз оғринган оҳангда.— Хўп десанглар, менда бир таклиф бор.

Ҳамма қизиқиб унга тикилди.

— Асадуллани бригадир қилиб тайинлаш керак,— деди у қатъий.— Ёш, ўзи коммунист. Ғайрат-шижоати қайнаган пайт.

— Тўғри,— дейишди бошқалар,— ер шароити бунақа инжиқ жойларга чопиб чарчамайдиган ёшларни юбориш зарур.

Бу таклиф колхоз правлениеси мажлисида қайта муҳокама этилди. Ҳамма Асадулла Ўролов номзодини якдиллик билан маъқуллади.

Асадулла бригада бошлиғи бўлиб сайланган куни кечқурун колхоз бош агрономи Ортиқ Турдиматовнинг уйига келди. Уй эгаси уни иззат-икром билан кутиб оларкан, юзидаги билинар-билинмас ташвишни кўриб:

— Ҳавотир қилма, ука. Мен ўзим сенга ёрдамлашаман,— дея унинг кўнглини кўтарди. Иккаласи аллавақтгача ер тўғрисида суҳбатлашиб ўтирдилар.

— Абди акага ҳам не маслаҳатлар бермадим,— деди куйиниб агроном,— хўп дейди-ю, амалда айтганини қилмайди ёки қилолмайди. Неча марта «сан-ман»га бормадик у билан.

Суҳбат охирида иккаласи ҳамжиҳат бўлиб ишлашга келишиб олдилар. Ишни бошидан — йиғим-терим мавсуми тугаган кунданоқ бошлаб юбордилар. Бригада бошлиғи механик Сегизбой Турсунов билан шудгор қилинаётган карталарни қадамба-қадам назорат қилиб чиқишди.

Ерни ҳар йили ким дуч келса, шу ҳайдар экан. Асадулланинг талаби билан бу йилги шудгорни механизатор — звено бошлиғи Малик Абдукаримов ўтказадиган бўлди.

— Чуқур ҳайдайверинг, Маликжон,— деди Асадулла.— Ёввойи ўтларни илдизи билан кўпориб ташлаш керак. Бўлмаса эплаш қийин.

Тупроқ сиртига чиқиб қолган ғумай, ажриқ, отқулоқ, қамиш, қуроқ, қўйтикан, қиёқ, янтоқларнинг илдизлари бирма-бир териб олинди. Тупроққа қўшиб далапон сепилди. Колхоз фермасидан эса чиринди гўнг чиқариб тўкилди. Майин тупроқ ва гўнг қиш бўйи ёққан қор-ёмғирни ўзига шимиб, намга тўйиб олди.

— Чигит экишдан олдин ерни яхшилаб тайёрла,— дея маслаҳат берди агроном ёш бригадирга.— Бу ерларни ёмон деганлар қараб туришсин, қандай ҳосил битаркин ҳали?

Колхоз агрономининг бу беғараз, кишини ишга ундайдиган сўзлари Асадуллада улкан бир куч-шижоат уйғотди.

Ортиқ Турдиматов кўп йиллардан бери шу колхозда жон куйдириб келади. Колхознинг паст-баландини, ерларнинг ҳолатини яхши тушунадиган мутахассис. Хўжаликка раҳбарлик қилишда шошма-шошарликка йўл қўймай, узоқни ўйлаб иш юритади.

— Ернинг рельефи чатоқ,— деди бош агроном,— паст-баланд, ука. Чигитни қадаганда ўшанга кўпроқ аҳамият бериш керак. Ҳар йили 60 схемасида экиларди, бу йил 90 га эк. Катта ўзгариш бўлиши аниқ.

Тез кунда ғўзалар текис униб, бахмал тўшалгандай кўзни қувонтирди. Вақтни ўтказмай, маҳаллий ҳамда азотли ўғитлар билан озиқлантирилди, таги эса қайта-қайта сифатли юмшатиб борилди. Ҳосилнинг баракали бўлаётганлигига ҳеч қандай шак-шубҳа йўқ эди.

...Июнь ойининг бошлари эди. Бригада аъзолари шийпонда тушлик қилиб ўтиришганда, юк машинасидан шоша-пиша тушган колхоз бош агрономининг юзи бироз ташвишли кўринди.

— Тинчликми, ака?— сўради Асадулла.

— Пайкалларга шира тушаяпти. Ёнингдаги бригадаларни оралаб кўрдик, озгина кўсак қурти ҳам учради,— деди куйиниб, сўнг давом этди,— сендаям борми дейман-да...

— Муюлишдаги картага энди туша бошлаганга ўхшайди,— суҳбатга аралашди Малик.— Ҳали унчалик эмас.

Агроном, бригадир, механизатор — ҳаммаси эринмай карталарни кўздан кечириб чиқишди.

— Ишинг зўр-ку, ука,— деди агроном далада зараркунандалар кўринмаганлигидан хурсанд бўлиб,— Малик айтгандай, ўша бурчакда бироз бор экан. Ҳар бир он ғанимат. Энди бир ғайрат қиласизлар.

Зараркунандага қарши шафқатсиз кураш бошланди. Малик бошқарган «ОВХ-14» агрегати уларга ўт пуркади. Тилсиз душман даф этилди.

...Ҳадемай куз ҳам келди. Бригада аъзоларининг қувончи чексиз: ҳар тупда 10—12 тадан тўқ, бўлиқ кўсаклар. Колхоз раиси А. Мусаев партия ташкилотининг секретари Р. Саидов билан бригадага келиб, баракали ҳосил учун раҳмат айтишди. Илғорлар пул ва қимматбаҳо буюмлар билан мукофотланди.

...Октябрнинг иккинчи декадасида колхоз бўйлаб хушхабар тарқалди: илгари энг қолоқ бўлган бригада бу йилги мавсумда биринчи бўлиб зафар қучибди. Кўп ўтмай ҳосилдорлик 35 центнердан ошиб кетди. Бу кўрсаткич бригада учунгина эмас, колхоз учун ҳам катта янгилик эди. Мажбурият бажарилган куни бригаданинг дала шийпони байрам тусига кирди. Колхоз партия ташкилотининг секретари Р. Саидов йиғилганларга партия ва ҳукуматнинг Мурожаатини ўқиб берди. Сўзга чиққанларнинг ҳаммаси Мурожаатга жавобан юрак сўзларини айтдилар. Бригада аъзоларининг номидан сўзга чиққан Асадулла Ўролов фикрини деҳқончасига қисқа ва лўнда тушунтириб қўяқолди:

— Даламизда яна тўрт-беш центнердан ҳосил бор. 40 центнерга ваъда берсак, уялиб қолмаймизми, ўртоқлар?

— Уялмаймиз, сўз бераверг, ўртоқ бригадир,— деган ишончли овозлар эшитилди.

А. АҲМЕДОВ,
С. ХОЛБЕКОВ.

КИНОМЕХАНИКЛАР ҲИММАТИ

Бебаҳо бойлигимиз «оқ олтин»имизнинг бир мисқолини ҳам нобуд қилмай йиғиб-териб олиб, эл-юрт олдида берган ваъданинг устидан чиқиш учун жасорат кўрсатилаётган шу кунларда Янгийўл район кино ходимлари дала меҳнаткашларига намунали хизмат кўрсатмоқдалар.

Киномеханиклар хўжаликларда бўлиб бадиий, ҳужжатли ва илмий оммабоп фильмларни намойиш қилиш билан бирга дала меҳнаткашларининг таклиф ва истакларини инобатга олишмоқда. Район кино дирекцияси ходимлари Ленин комсомолининг 60 йиллик юбилейига бағишлаб ёш авлоднинг босиб ўтган шонли йўли ҳақида ҳикоя қилувчи фильмлар фестивалини ўтказди. «Буюк ялангоёқлар», «Тайга императорининг тугатилиши», «Бизнинг делегат», «Биз БАМни қурамиз», «Комсомол» каби фильмлар томошабинларга манзур бўлди. Дала меҳнаткашлари И. Усаров, Г. Иванков, А. Мухортов, М. Ҳамроев, О. Кулинбетов сингари ишчан киномеханиклар хизматидан беҳад мамнун бўлишмоқда.

Район кино ходимлари пахтакорларга маданий хизмат кўрсатиш билан бирга бўш пайтларида улар билан ёнма-ён туриб етиштирилган ҳосилни териб олишда ўз ҳиссаларини қўшмоқдалар.

Х. ТЕМИРОВ.

БУЮК ЎЗГАРИШЛАР ЭПОПЕЯСИ

Совхозимиз чўлқуварлари КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг «Қўриқ» эсдалигини зўр қизиқиш билан ўрганиб чиқмоқдалар. Биз авторнинг «Кичик ер», «Тикланиш» асарларини ҳам катта мамнуният билан ўқиб ўрганган эдик. Айтиш керакки, «Қўриқ»да ҳам аввалгилари сингари совет кишиларининг энг олижаноб фазилатлари, буюк яратувчилик ишлари ҳикоя қилинади. Асарда Совет Қозоғистонида қўриқ ерларни ўзлаштириш, бу ишда чўлқуварларнинг кўрсатган қаҳрамонликлари, ҳар қандай қийинчиликларни мардонавор енгиб, мақсад сари дадил интилишлари ёрқин ифода этилган.

Л. И. Брежневнинг «Қўриқ» эсдаликларини ўқир эканмиз, совхозимизнинг бунёд этилиши, унда кишиларимиз кўрсатган мардлик ва жасорат ҳам бир-бир кўз ўнгимиздан ўтди. Хўжалигимиз қўриқ ва бўз ерларда ташкил этилди. Мана шу ерларни ўзлаштириш ва унда «оқ олтин» ҳосили етиштириш учун озмунча куч-ғайрат сарф қилмадик.

Мана бир йилдирки хўжалигимиз ишчилари республикамизнинг улкан «оқ олтин» хирмонига чўл дурдонаси ҳадя этаётирлар. Ўнинчи беш йилликнинг зарбдор йилида ҳам чўлқуварларимиз об-ҳаво қийинчиликларини мардонавор енгиб пахтадан мўл ҳосил етиштирдилар. Пахтакорларимиз йиғим-терим ишларини юксак уюшқоқлик билан олиб бораётирлар. Биз давлат қабул пунктларига 3750 тонна «оқ олтин» етказиб бериб, октябрь ойининг иккинчи ўн кунлигидаёқ давлатга пахта сотиш йиллик планини бажариб қўйганмиз. Ҳозиргача пахта тайёрлаш йиллик плани 123 процентга бажарилди. Мусобақада М. Ширинов, етакчилик қилаётган бўлим, А. Баҳовуддинов, У. Абдусатторов, Б. Ёқубов бошчилик қилаётган бригада пахтакорлари пешқадамлик қилаяптилар. Бу коллективларда ҳосилдорликни 30—35 центнерга етказиш учун қизғин кураш давом этмоқда.

Чўлқуварларимиз буюк ўзгаришлар эпопеяси— «Қўриқ» эсдаликларидан руҳланиб, етиштирилган ҳосилнинг сўнгги граммларигача нес-нобуд қилмай йиғиштириб олиш учун ғайрат-шижоат кўрсатаётирлар.

М. МИРВАЛИЕВА,
Бекобод районидаги «Ленинград» совхозининг бригада бошлиғи.

«МИРЗО УЛУҒБЕК» — ТРАГЕДИЯ НАМУНАСИ

Атоқли шоир ва драматург Мақсуд Шайхзоданинг «Мирзо Улуғбек» трагедияси ўзбек саҳна адабиётини янги бир босқичга кўтаришда ўзига хос роль ўйнади. У узоқ вақт санъатимизнинг фахри бўлган Ҳамза номидаги академик драма театрининг саҳнасини безаб келди. Ҳозирда эса бу отахон театримиз бу асарни қайтадан қўйиш устида жиддий иш олиб бормоқда. Республиканинг қатор театрлари ҳам «Мирзо Улуғбек» билан ҳам ўз санъатини ошириб бордилар. Қувонч билан қайд этиб ўтишимиз керакки, М. Шайхзода пьесаси Украинанинг Львов театри томонидан муваффақиятли саҳналаштирилиб, украиналик томошабинларга манзур қилинди. «Мирзо Улуғбек» қатор қардош республикаларнинг театрларида ҳам кўрсатилди, ёки улар асарни тайёрлаш устида иш олиб бормоқдалар. Бу пьеса асосида яратилган кинофильм бутун мамлакатимизни кезиб чиққанлиги, жаҳонга ҳам маълум бўлганлиги ҳар биримизнинг қалбимизни қувончларга тўлдирди.

Ўзбек совет драматургиясининг классик асари бўлиб қолган «Мирзо Улуғбек»нинг ўқувчилар ва томошабинлар ўртасида бунчалик катта иззат-ҳурматга сазовор бўлишига сабаб нима?

Аввало шуни айтиш керакки, М. Шайхзода «Мирзо Улуғбек»ни (1964) ёзишга зўр тайёргарлик билан келган эди. У ўша вақтгача поэзия соҳасида катта шуҳрат қозониб, шоир-новатор сифатида машҳур бўлган. Бундан ташқари у энг қийин жанр соҳасида ҳам анчагина тажриба орттирган, драматик машқлар қилган «Жалолиддин» (1944) номли пьеса ҳам ёзган. Бу ижодий факторлар «Мирзо Улуғбек»нинг яратилишига ёрдам бермаслиги мумкин эмас.

Улуғ рус шоири А. С. Пушкин тарихий мавзуда асар ёзадиган санъаткорнинг вазифаси тўғрисида тўхталиб бундай деган: «Унинг иши — ўтган асрни бутун ҳаққонийлиги билан тирилтиришдир». М. Шайхзода «Мирзо Улуғбек» трагедиясида юқорида қўйилган талабга тўла амал қилиб, Ўрта Осиё тарихида жуда муҳим бўлган XV асрнинг ўрталаридаги воқеа-ҳодисаларни қаламга олиб, улуғ олим ва ҳукмдор умрининг охирги йилларини «тирилтирди», ўтмишнинг бир кескин лавҳасини саҳнада ҳаққоний гавдалантирди. Энг асосий гап, драматург замоннинг руҳини, пафосини, тарихий жараённинг туб мазмунини, унинг ички маъносини очиб берди.

Драматургнинг маҳорати шундан иборатки, у тарихий фактлар билан ўралашиб қолмади. У талантли санъаткор сифатида тарихга совет адиби кўзлари билан қаради, ундаги характерли томонларни танлаб олди, уларни чуқур таҳлил қилди.

Шу сабабдан ҳам драматург ўз асарида акс эттирган ҳар бир тарихий воқеа ва ҳодисанинг ғоявий-маънавий аҳамиятини очишга, характерини ўзига хослигини беришга бутун диққат-эътиборини қаратди. Булардан энг асосийси — нур билан зулмат, илм билан жаҳолат ўртасидаги кескин, ўткир, фожиали курашдир. Бу кураш ўз оқибати билан кенг кўламли, ранг-баранг конфликтларни, фожиали коллизияларни келтириб чиқаради. Трагик шароитларда эса кучли характерлар кураш олиб борадилар ва уларнинг катта инсоний қалбларининг қисматлари ишонарли ифода этиб берилади.

Бундай тўқнашув ва зиддиятлар гирдобида улуғ олим ва илғор ҳукмдор Улуғбек ўзининг бутун салобати ва моҳияти билан яққол кўриниб турибди. Бундай тасвир бош қаҳрамоннинг кўп қирраларини очиб беришга, уни ҳар томонлама кўрсатишга имкон берган. Муаллиф биринчи навбатда Улуғбекнинг буюк олим — астроном эканлигини, унинг юлдузларнинг ўрнини аниқлаш, жадвал тузиш соҳасидаги чексиз илмий хизматларининг аҳамиятини, унинг таълимотини илғор кишилар томонидан севиб қувватланишини ёритиб берди.

Улуғбек турли-туман қаттиқ қаршиликларнинг ўзининг подшоҳлиги билан, илми ва ақли-заковати билан енгиб боради, аммо бу ғалабалар осонликча юз бермайди. Санъаткор Улуғбек олиб борган курашни, кураш гирдобига тортилган бир-бирига зиддиятли бўлган шахсларнинг тўқнашувини борган сари кучайтириб боради, драматизм бора-бора ўзининг юқори, жуда ҳам таранглашган кульминациясига ўтади, драматик ҳаракатнинг кескинлиги ҳам жуда ошиб кетади. Улуғбекнинг реакцион дин арбоби — муҳтасиб Сайид Обид билан олиб қочилган қизи муносабати билан бошланган тўқнашув унинг меҳнаткашларга қилган зулми, турли-туман қора ишлари билан кучаяди. Конфликтнинг бир учи Сайид Обид билан боғланса, иккинчи учи Гавҳаршодбегимга бориб туташади. Улуғбекнинг онаси ўз характери ва ички моҳияти жиҳатидан ўз фарзандига яқин бўлиши мумкин эмас эди. Дин ботқоғига абадий ботиб кетган она ўз қалби билан реакция томонида, меҳнаткашларни талаган, маънавий жиҳатдан майиб қилган шайхларга ҳамроҳ. Гавҳаршодбегим ўз ўғлининг руҳига таъсир қилиб, тўғри йўлдан оздиришга ҳазилакам уринмади. Она Улуғбекка руҳан ҳужум қилса, ўғли Абдуллатифнинг эс-хуши эса отани жисмоний жиҳатдан йўқотиб, тожни эгаллашдан иборат. Гавҳаршодбегим ўз мақсади йўлида қаттиқ турган, ҳукмронлигини ўтказишга жон-жаҳди билан уринган шахс бўлса, Абдуллатиф шайхлар, айниқса Хўжа Аҳрор қўлида бир қўғирчоқ. Абдуллатиф катта ваъда берган фирибгар-устозларининг чизган чизиғидан чиқмайдиган, топшириқларини кўр-кўрона бажарадиган махлуққа айланган. Улуғбек онасига қарши очиқ курашга ўтган бўлса, ота билан ўғил ўртасидаги зиддиятлар эса зимдан, чуқур оқим билан кетади.

Санъаткорнинг маҳорати шундаки, у ҳар бир шахснинг характери ва қилмишларидан келиб чиқиб, уни курашга ташлайди, фаолиятларини яхлит конфликтга узвий боғлаб, қисматларига мантиқан асосли, қилиб якун ясайди. Драматург асаридаги ҳар бир эпизодда Улуғбек ҳақиқатининг ғалабасини кўрсатиш билан бирга, душманларининг ёки бошқа фикрда бўлган шахсларнинг мағлубиятини ишонарли қилиб исботлайди.

М. Шайхзода Улуғбек шахсининг турли томонларини ифодалашга, фаолиятининг кўп қирраларини очишга сазовор бўлди. Унинг меҳнаткашлар бошига тушган оғир солиқлардан уларни бироз енгиллатиши, маърифатга жон-дили билан киришган шогирдларини кўз қорачиғидай ҳимоя қилиши, эркин муҳаббатни, унинг заминида турмуш қуришни ёқлаши, катта севгини мадҳ этиши ҳоллари асарда ўз ифодасини топган.

Трагедиянинг ютуғи шундаки, унда бош қаҳрамоннинг олимлиги, мураббийлиги, ғамхўрлиги, юксак севги соҳиби эканлиги кўрсатилиши билан бирга, унинг шоҳлиги ҳам ўз ифодасини топган. Буни биз Улуғбекнинг тахтни сақлаб қолиш учун жон-жаҳди билан уринганлигида, салтанатга тахлика солган исёнкорларга қарши жангларга бош бўлиб, уларни қириб ташлашида, халқ оммасининг аҳволини яхшилашга чора-тадбирлар кўрмаганлигида, Пири Зиндонийни қамоқдан чиқариб юбормасликка қарор қилишида кўрамиз. Бу ўринларда Улуғбек тожнинг қаттиқ ҳимоячиси, ўз синфи бўлган феодализмнинг фарзанди эканлиги аниқ кўзга ташланади.

Улуғбек билан халқ фарзанди, эркинлик фидойиси, сарбадор Пири Зиндоний ўртасида юз берган баҳс султоннинг фақат шоҳлигини бўрттириб кўрсатибгина қолмай, унинг катта ҳақиқат, юксак инсонийлик, улкан адолат олдида маънавий жиҳатдан мағлубиятини ҳам очади, унинг руҳий оламига чуқур таъсир этади. Бу ерда Улуғбекдаги инсонийликни, ундаги подшоҳлик енгади.

А. С. Пушкин тарихий пьесанинг моҳияти устида тўхталиб, унда акс этган инсон тақдирида халқ оммасининг қисмати ўз ифодасини топиши лозимлигини таъкидлаган эди. М. Шайхзода Улуғбек ҳаёти ва тақдири орқали илғор, софдил, илмга ташна бўлган кишиларнинг ҳаётини беришга сазовор бўлди. Демак, Улуғбек қисмати, фожиаси маълум тоифадаги инсонларнинг тақдири, драмаси билан туташиб кетади. Бундай тасвир ҳам М. Шайхзода асари трагедия эканлигини исботловчи омиллардан биридир. Бундан ташқари тасвир этилган типик шароитлар ҳам трагик характерга эга, воқеа-ҳодисалар ҳам фожиали мотивларга бой.

Санъаткорнинг ютуғи яна шундаки, у турли тасвирий воситаларни усулларни, приёмларни — романтика, символикаларни ҳам асарнинг трагик мазмуни ва йўналишини кенг очишга қаратган.

«Мирзо Улуғбек» трагедиясининг ўзгача манераси, ўзига хос хусусиятлари мана шундадир. Бу пьесани ютуқларини таъминлаб, классик асарга айлантирган, ўзбек совет драматургиясида алоҳида ўрин эгаллашга олиб келган омиллар ҳам мана шулардан иборат.

Ҳафиз АБДУСАМАТОВ.

ДУНЁ ХАБАРЛАРИ

МАМЛАКАТЛАР ОДАМЛАР ВОҚЕАЛАР

ПРЕЗИДЕНТНИНГ ДАЪВАТИ

ЛУАНДА. Меҳнат партияси — МПЛАнинг раиси, мамлакат президенти Агостиньо Нето Ангола Халқ Республикаси қуролли кучларини жанговар тайёргарликни янада мустаҳкамлашга чақирди. У Луандада бўлиб ўтган оммавий митингда сўзга чиқиб Жанубий Африка Республикасининг ирқчилари мустақил Анголага қарши янги агрессив режаларидан воз кечмаганлигини айтди. Президентнинг сўзига қараганда, Жанубий Африка Республикаси ҳарбий ҳаво кучларининг самолётлари кейинги кунларда иғвогарлик мақсадида мамлакатнинг жанубий вилоятлари устидан бир неча марта учиб ўтганлар. Анголанинг Намибия билан қуриқликдаги чегарасининг айрим участкаларида ирқчи Жанубий Африка Республикасининг қўшинлари қуролли иғвогарлик қилганлар.

Ангола халқи, унинг қуролли кучлари, деб таъкидлади А. Нето, революция ғалабаларини ҳимоя қилишга, жанубий Африкалик агрессорларга қатъий зарба беришга тайёрдир.

ЯНГИ ИҒВОГАРЛИКЛАРГА ҚАРШИ НОРОЗИЛИК

ХАНОЙ. Вьетнам Социалистик Республикаси ташқи ишлар министрлигининг вакили Хитой томони ҳар иккала мамлакат ўртасидаги чегара районларида тартибсизлик вужудга келтириш мақсадида Хитой томонидан иғвогарлик ҳаракатлари давом эттирилаётганлигига қарши ХХР элчихонаси вакилига қатъий норозилик билдирди.

Вакил таъкидлаб ўтдики, Хитой томони кейинги вақтларда яна Вьетнамда яшовчи хитой миллатига мансуб шахслар ўртасида уруш хавфи тўғрисида овозалар тарқатмоқда; улар ўртасида ваҳима тарқатмоқда ва «зарар кўрган муҳожирлар» деган янги баҳонани тўқиб чиқариш учун Хитойга ўтиб кетишга ундамоқда.

АРАБЛАРГА НИСБАТАН УЮШТИРИЛГАН ФИТНАГА ҚАРШИ

РАБОТ. Марокаш тинчлик комитети Марокаш халқига ва мамлакатнинг барча демократик ташкилотларига мурожаатнома қабул қилди. Шу мурожаатномада Исроил билан низони сепарат тарзда «бартараф этиш» учун Миср президенти Садатнинг арабларга қарши тутган йўли кескин танқид қилинади.

Комитет барча араб мамлакатларини Қоҳира раҳбарларининг хоинона сиёсатига қарши, босиб олинган барча араб территориясини озод қилиш ва Фаластиндаги араб халқининг қонуний миллий ҳуқуқларини тиклаш учун курашни кучайтиришга чақирди.

СИЁСИЙ ПАРТИЯЛАРНИНГ ЧАҚИРИҒИ

БУЭНОС-АЙРЕС. Аргентинадаги етакчи сиёсий партиялар вакилларининг қўшма ҳужжатида ҳуқуқ ва нормаларни дарҳол тиклаш, ҳозирги иқтисодий йўлни қайта кўриб чиқиш, мамлакатнинг келгусидаги давлат тузилишини белгилашда гражданларнинг иштирок этишини талаб қилдилар.

Мамлакатда икки ярим йилдан бери давом этаётган қамал ҳолатини бекор қилиш, демократик эркинликларни тиклаш, сиёсий партиялар фаолиятини тўхтатиб қўйган декретни бекор қилиш, касаба союзларининг нормал ишлашини таъминлаш пайти келди, дейилади шу ҳужжатда. Барча сиёсий маҳбусларни озод қилиш ва ўғирлаб кетилган ҳамда «бедарак йўқолган кишилар» тўғрисида уларнинг оилаларини хабардор қилиш вақти келди.

ЭФИОПИЯ ЭЛЧИХОНАСИДА ҚАБУЛ

Эфиопиянинг Совет Иттифоқидаги элчиси Цегайе Мешеша социалистик Эфиопия муваққат ҳарбий маъмурий кенгашининг ва Министрлар Советининг Раиси подполковник Менгисту Хайле Мариамнинг СССРга келиши муносабати билан 19 ноябрда қабул маросими ўтказди.

Қабул маросимида «СССР-Эфиопия» дўстлик жамиятининг раиси, РСФСР Министрлар Совети раисининг биринчи ўринбосари Н. Ф. Васильев, КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва ташқи ишлар министрлигининг масъул ходимлари, совет жамоатчилигининг намояндалари иштирок этдилар.

(ТАСС).

СЪЕЗД ЎЗ ИШИНИ ТАМОМЛАДИ

АДЕН. Демократик Яман деҳқонлари иттифоқининг навбатдан ташқари съезди бу ерда ўз ишини тамомлади. Қабул қилинган резолюцияда иттифоқ қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини ривожлантиришда ҳам, шунингдек қишлоқда ижтимоий ислоҳотларни ўтказишда ҳам катта муваффақиятларга эришганлиги уқтириб ўтилади.

Мамлакатни 1974-1979 йилларда иқтисодий ривожлантириш беш йиллик планидаги қоидалар энг яқин келажакда иттифоқ фаолиятининг асосий программаси бўлиб қолиши таъкидланган.

Съезд иттифоқнинг раҳбар органларини сайлади ва унинг янги уставини тасдиқлади.

ЭРОННИНГ кўпчилик шаҳарларида жиддий вазият сақланиб қолмоқда. Теҳрон, Машҳад ва бошқа шаҳарларда кўп минг кишилик митинглар бўлиб ўтди. Намойишчиларга қарши армия ва полиция ишга солинди. Пойтахт ҳамда қатор шаҳарларнинг кўчалари полиция ва армия бўлинмалари назорати остида. СУРАТДА: Теҳрон кўчаларидан бирида. АП—ТАСС телефотоси.

ФРАНЦУЗ ИШЧИ ХОТИН-ҚИЗЛАРИНИНГ НАМОЙИШИ

ПАРИЖ. Франция хотин-қизлари Франция компартиясининг ташаббуси билан ҳаракат ва намойишлар кунини ўтказдилар. 20 мингга яқин француз аёллари Парижнинг марказий кўчалари ва майдонларига чиқдилар. Мамлакатнинг 20 департаментида, шунингдек катта шаҳарлардан Ницце ва Бордо, Лион ва Тулузда ҳам намойишлар ва митинглар бўлиб ўтди.

Француз ишчи аёлларининг кейинги йиллардаги мана шу энг катта намойиши ижтимоий камситишларга қарши, меҳнат ва профессионал техника таълими ҳуқуқи учун, давом этаётган ишдан бўшатишларга қарши кураш шиори остида ўтди.

(ТАСС, 20 ноябрь).

СОЧИДА «ЎЗБЕКИСТОН» ЧОЙХОНАСИ

СОЧИДА бўлганмисиз? Қора денгиз бўйидаги бу хушманзара сайргоҳнинг энг кўркам жойларидан бирида «Ўзбекистон» санаторийси жойлашган. У бундан икки йил муқаддам битказилиб, фойдаланишга топширилган эди. Ўтган қисқа вақт ичида бу ерда кўплаб ҳамюртларимиз мириқиб дам олишди. Улар бундай гўзал кошонани яратган меъморлар ва қурувчилар шаънига таҳсинлар айтишмоқда.

«Ўзбекистон» санаторийсининг бош планига кўра, бу ерда ҳали яна анча иншоотлар бунёд қилинади. Чунончи, очиқ ва ёпиқ шифобахш чўмилиш ҳавзалари, ёзги кинотеатр, катта-кичик дам олиш уйлари, чойхона қуриш мўлжалланмоқда.

Ўзбекистон ССР Маданият министрлигининг махсус илмий лойиҳа устахонасида санаторий бош планига кирувчи объектларнинг бири —150 ўринга мўлжалланган чойхона биносининг лойиҳаси устидаги изланишларга нуқта қўйилди. Бу бино лойиҳасида миллий анъаналар ўз ифодасини топиши, атрофдаги биноларга нисбатан мутаносиблик сақланиши, шунингдек, замонавий кўринишга эга бўлиши керак эди. Ҳамза номидаги республика Давлат мукофоти лауреати, лойиҳа бош архитектори Б. Усмонов, инженер В. Борискин, ёш архитектор Б. Эрмаматовлардан иборат авторлар коллективи бу масалани ижобий ҳал этишди.

Чойхона сердарахт, кўкаламзор санаторийнинг пастбаландлик жойида қад ростлайди, унинг асосий фасади ўн олти қаватли асосий корпусдан Қора денгиз соҳили томон тушиладиган йўлкага қараган бўлади. Бинонинг ташқи кўриниши эркин шакллар воситасида жилоланади.

Чойхонада кишилар учун кўп қулайликлар яратилган. Унинг қишки залида супалар бўлиб, хонтахталар қўйилади. Об-ҳаво очиқ пайтларда чойхона олдидаги ҳовуз бўйидаги супаларда юз киши ҳордиқ чиқариши мумкин. Чойхонанинг пастки қисмида палов ва кабоб тайёрлаш, сомса, нон ёпиш учун тандирхона, ёрдамчи хоналар, 25—30 кишига мўлжалланган меҳмонхона, маъмурият идораси ва хизмат кўрсатувчилар хоналари жойлашади.

Чойхона биноси ички деворлари ҳар хил пардозланган ғиштлар, ўймакорлик нақшлари билан безатилади. Шифтида эса қисман нақш билан безатилган тўсин ва вассалар бўлади. Чойхона қурилишида ва уни безашда республикамизнинг кўзга кўринган халқ усталари ва рассомлари иштирок этишади.

Хуллас, тошкентлик архитектор ва инженерлар томонидан яратилган лойиҳа асосида қуриладиган иншоот Қора денгиз бўйида Ўзбекистоннинг гўзал манзараларини эслатиб туради.

Н. АБДИЕВ.

Спорт

РЕКОРД КЕТИДАН РЕКОРД

Қозоғистонлик оғир атлетикачи Александр Яременко бир неча кун муқаддам биринчи оғир вазнли спортчилар ўртасида 181 килограмм штангани кўтариб янги рекорд ўрнатган эди. Лекин унинг бу рекорди узоқ умр кўрмади. Москва яқинидаги Электросталь шаҳрида ўтказилган мусобақада уфалик Валерий Шведчиков 182,5 килограмм натижа кўрсатиб рекордни яна 1,5 килограммга оширди. Бу спортчи икки курашда 400 килограмм натижа билан, халқаро классдаги спорт мастери талабини бажарди.

●

КУЧЛИ БЕШЛИКДА

Москвадаги «Крылья Советов» спорт саройида самбо бўйича ўтказилган Бутуниттифоқ турнири ниҳоясига етди. Спортнинг бу тури бўйича биринчи чемпионат ўтказилганлигининг 40 йиллигига бағишланган бу турнирда иштирок этган республикамиз вакиллари кучли бешликдан жой олишди. Самбочиларимиз Ленинград командаси билан бўлган кескин курашда очколар бўйича устун келиб, Тожикистон командасини йирик ҳисобда мағлубиятга учратди. Қозоғистон командаси билан бўлган беллашув ҳам ниҳоятда кескин ўтди. Оғир вазнли полвонлар тошкентлик С. Гогнадзе ва олмаоталик С. Шумахер ўртасидаги олишув ғолиб томонни аниқлаши лозим эди. Бунгача умумий ҳисоб 4:4 эди. Шуни айтиш керакки бутун турнир давомида С. Гогнадзе ҳал қилувчи очколар олиб бериб, командамиз муваффақиятига ҳаммадан кўп ҳисса қўшди.

Ўзбекистон самбочилари финалда Украина командасига 4:5 ва РСФСР коллективига 2:8 ҳисобида ютқазиб умумий бешинчи ўринни эгаллади.

Редактор **А. ИСМОИЛОВ.**

Реклама ва эълонлар

ЎЗБЕКИСТОН ССР САВДО МИНИСТРЛИГИНИНГ
ТОШКЕНТ ҲУНАР-САВДО БИЛИМ ЮРТИ
1978—1979 ўқув йилига

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Билим юрти баққоллик- кондитерлик, гастрономия, гўшт-балиқ, сут маҳсулотлари, газламалар, тикув буюмлари, пойафзаллар, трикотаж, галантерея, парфюмерия, маданий-маиший ва хўжалик моллаларининг юқори малакали сотувчи, кондитер кассирларини тайёрлайди.

ЎҚИШ МУДДАТИ 1 ЙИЛ.

Билим юртига Ўзбекистон шаҳарларида яшайдиган 15 дан 20 ёшгача (ҳамда Совет Армияси сафига ҳарбий хизматни ўтаб қайтган 23 ёшгача) **бўлган 8, 9, 10 синф ҳажмида маълумотлилар кириш имтиҳонларисиз қабул қилинади.**

Билим юртини тугатганларга «кичик сотувчи», «сотувчи», «сотувчи-консультант», «сотувчи-контролёр-кассир» деган малака унвони берилади.

Ўқувчиларга 32 сўм стипендия берилади, етим қолган болаларга, ота-она қаровисиз қолган болаларга ва Улуғ Ватан урушининг I, II группа инвалидларининг болаларига 41 сўмдан стипендия берилади.

Бошқа шаҳарлардан келганлар ётоқхона билан таъминланадилар.

Ишлаб чиқариш практикаси Тошкент шаҳридаги илғор магазинларда: Бош универмаг ва «Гастроном» республика конторасига қарашли йирик магазинларда ўтказилади.

Билим юртида ўқиш муддати меҳнат стажига киради.

Билим юртига кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: билим юрти директори номига ариза, маълумоти тўғрисидаги гувоҳнома (асли), туғилганлиги тўғрисидаги гувоҳнома (асли), турар жойидан справка, таржимаи ҳоли, 286-формадаги медицина справкаси, 3x4 см. катталикдаги 8 дона фотосурат, халқ депутатлари совети шаҳар ижроия комитети савдо бўлимининг йўлланмаси (давлат савдо бўлимининг дирекциясидан йўлланма).

Билим юртининг адреси: Тошкент-173, Чилонзор массиви, Бобир кўчаси, 3-уй (4, 9, 19-трамвайларнинг «Чўпон ота», 13, 70-автобусларнинг «Медицина тез ёрдам касалхонаси» бекатлари). Телефон — 78-44-30.

Ўзбекистон ССР ҳунар-техника таълими давлат комитетининг
ҚИЗИЛ БАЙРОҚЛИ, МЕҲНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНЛИ ТОШКЕНТ ШАҲРИДАГИ 31-ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
1978-79 ЎҚУВ ЙИЛИ УЧУН
ҚЎШИМЧА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Билим юртига 15—16—17 ёшдаги ва Совет Армияси сафларида хизмат қилиб қайтган ёшлар қабул қилинади.

Билим юрти қуйидаги мутахассисликлар бўйича темир йўл транспортида ишлаш учун кадрлар тайёрлаб чиқаради: 10-синф маълумоти билан — тепловоз машинистининг ёрдамчиси — ўқиш муддати — 1 ярим йил. Ўқишга қабул қилинганлар 30 сўм стипендия билан таъминланадилар; 8-синф маълумоти билан — электровоз ремонти бўйича слесарь, қирқиш йўли билан металларга совуқ ишлов берувчи токарь, саноат асбоб-ускуналари ремонти бўйича слесарь механиклар, электровоз, газ-пайвандчилар, тепловоз механика қисми ремонти бўйича слесарлар, тепловоз электр қисми ремонти слесарлари, тепловоз машинисти ёрдамчилари — ўқиш муддати 3 йил.

Ўқишни 3 йил муддат билан тугаллаган ўқувчиларга ўрта махсус таълими ҳақида диплом берилади.

Билим юртини аъло баҳолар билан тамомлаганларга олий ўқув юртларига кириш ҳуқуқи берилади.

Ўқиш даври меҳнат стажига киради.

Билим юртига кирганлар бепул овқат, кийим-бош билан таъминланадилар. Ўқишни битирганлар темир йўл транспорти ходимларининг барча имтиёзларидан, шу жумладан, Совет Иттифоқининг исталган бурчагига бепул темир йўл билети олиш ҳуқуқидан фойдаланадилар.

Ўқишга кириш учун қуйидаги ҳужжатлар бўлиши лозим: паспорт, маълумоти ҳақидаги ҳужжатлар (асли), яшаш жойидан, ота-онасининг иш жойидан справкалар, медицина варақаси ёки медицина справкаси (286-форма), ариза, автобиография, 8 та фотосурат (3x4 см.), характеристика.

Билим юртининг адреси: Тошкент-71, Ҳамза райони, Слоним кўчаси (15, 23, 26, 61-автобусларнинг «Замарин кўчаси» бекати).

Телевидение

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — «Вақт». 9.35 — Эрталабки гимнастика. 9.55 — «Орлёнок». 10.10 — Васса Железнова (фильм-спектакль). 15.00 — Венгрия бўйлаб. 15.35 — Композитор Д. Шостакович. 16.20 — Спорт класси. 17.05 — Қишлоқ ишлар ва муаммолар. 17.40 — Ёшлар адреслари. 18.30 — Янгиликлар. 18.45 — Расмларда қуёш акси бор. 19.00 — Врач суҳбатлари. 19.30 — Литва ССР халқ артисти Э. Канява куйлайди. 20.05 — Электр энергиясини тежанг. 20.25 — «Аревик» (бадиий фильм, 1-серия). 21.30 — «Вақт». 22.00 — Фильм-концерт. 23.05 — Олимпия мўлжали (ҳужжатли фильм). 23.25 — Янгиликлар.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

11.30 Ўқув кўрсатуви. 12.00 — Ҳужжатли фильм. 12.30 — Ўқув кўрсатуви. 18.00 — Мультфильм. 18.10 — Ўқувчилар учун. «Биз сенинг содиқ ўринбосарингмиз, комсомол!». 18.40 — Ҳужжатли фильм. 18.55 — Миллионлар ленинча университети. 19.15 — «Ахборот». 19.30 — «Ўзбектелефильм-78». 20.30 — «Ахборот». 20.50 — Ўзбекистон ССР ички ишлар министрлиги ички қўшинларининг И. Бўронов раҳбарлигидаги халқ ансамбли концерти. 21.30 — «Вақт». 22.00 — Пахтазор — мардлар майдони. 22.15 — «Салом, бу мен» (бадиий фильм, 1-серия). 23.25 — Хоккей бўйича СССР чемпионати. «Бинокор» — «Шахтёр». (Прокопьевск).

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.00 — «24—25 қайтмайпти» (бадиий фильм). 20.55 — Янгиликлар.

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 21/XI да **Афсоналар водийси,** 22/XI да **Оққуш кўли,** 23/XI да **Чио-Чио-Сан.**

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 21/XI да **Рўйхатларда йўқ...,** 22/XI да **Кўрмайин босдим тиконни,** 23/XI да **Ғариблар.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 22/XI да **Тошкентнинг нозанин маликаси** (18.30), 23/XI да **Хотинимнинг эри.**

●

Цирк

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **«Аренада москвaликлар» янги цирк программаси** (19.30).

МАРКАЗИЙ «ЮБИЛЕЙ» СПОРТ ЗАЛИДА 25, 26 ноябрь соат 14.00 да СССР чемпионати «А» классининг 1 группаси бўйича
ЛАТВИЯС БЕРЗС» (Рига) — «БИНОКОР» (Тошкент)
командалари ўртасида ШАЙБАЛИ ХОККЕЙ
Билетлар «Юбилей» спорт зали кассасида сотилади.
Коллектив бўлиб кўриш учун заявкалар қабул қилинмоқда.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, ГСП, Тошкент, ЛЕНИН проспекти, 41 | Редактор ўринбосарлари — 335885, 325747, 337916, 325748; масъул секретарь 334808, 32533; секретариат — 325759 БЎЛИМЛАР: оммавий ишлар ва хатлар — 334048; партия турмуши — 325778; пропаганда — 325645; саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 325749; қишлоқ хўжалиги — 325647; маданият — 325558; адабиёт ва санъат — 325767; совет қурилиши — 325553; ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик — 325733; рассом — 325645; фотомухбир — 325894.